

EU-rettsaker som etter en foreløpig oversikt vil kunne behandles i EØS-komiteen 13. juli 2012

-ARBEIDSDEPARTEMENTET	5
RETTSAKER SOM KREVER LOV- ELLER BUDSJETTENDRING SAMT RETTSAKER SOM KREVER FORSKRIFTSENDRING SOM VURDERES Å GRIPE VESENTLIG INN I NORSK HANDLEFRIHET	5
<i>Vedlegg XVIII Helse og sikkerhet på arbeidsplassen, arbeidsrett og lik behandling av kvinner og menn .....</i>	5
32008L0104 Europaparlaments- og rådsdirektiv 2008/104/EF av 19. november 2008 om vikararbeid (vedlegg XVIII AD gr1).....	5
RETTSAKER SOM IKKE HAR KONSEKVENSER FOR NORSK LOVGIVNING	6
Protokoll 31 om samarbeid på særlige områder utenfor de fire friheter	6
EØS-komitébeslutning om samarbeid mht. fri bevegelse for arbeidstakere og koordinering av trykdeordninger samt tiltak for personer som flytter (protokoll 31 AD gr3).....	6
-FISKERI- OG KYSTDEPARTEMENTET/HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET.....	8
RETTSAKER SOM KREVER FORSKRIFTSENDRING SOM IKKE GRIPER VESENTLIG INN I NORSK HANDLEFRIHET ..	8
<i>Vedlegg I Veterinære og plantesanitære forhold .....</i>	8
Kapittel I Veterinære forhold.....	8
32011R1276 Kommisjonsforordning (EU) nr. 1276/2011 om endring av vedlegg III til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 853/2004 når det gjelder behandling for å drepe levedyktige parasitter i fiskerivarer til humant konsum (vedlegg I kap I FKD/HOD gr2)	8
-HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET	10
RETTSAKER SOM KREVER FORSKRIFTSENDRING SOM IKKE GRIPER VESENTLIG INN I NORSK HANDLEFRIHET	10
<i>Vedlegg II Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering .....</i>	10
Kapittel XVI Kosmetikk.....	10
32011L0084 Rådsdirektiv 2011/84/EU av 20. september 2011 om endring av direktiv 76/768/EØF om kosmetiske produkter med henblikk på tilpasning av vedlegg III til den tekniske utvikling (vedlegg II kap XVI HOD gr2).....	10
RETTSAKER SOM IKKE HAR KONSEKVENSER FOR NORSK LOVGIVNING	11
<i>Vedlegg II Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering .....</i>	11
Kapittel XIII Legemidler.....	11
32012D0068 Kommisjonsvedtak av 3. februar 2012 som endrer listen over urter til bruk i tradisjonelle plantebaserte legemidler (vedlegg II kap XIII HOD gr3)	11
32012D0067 Kommisjonsvedtak av 3. februar 2012 som endrer listen over urter til bruk i tradisjonelle plantebaserte legemidler (vedlegg II kap XIII HOD gr3)	11
-JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENTET	13
RETTSAKER SOM KREVER FORSKRIFTSENDRING SOM IKKE GRIPER VESENTLIG INN I NORSK HANDLEFRIHET	13
<i>Vedlegg II Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering .....</i>	13
Kapittel XXIII Leketøy.....	13
32009L0048 Europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/48/EF av 18. juni 2009 om sikkerhetskrav til leketøy (vedlegg II kap XXIII JD gr2)	13
-LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENTET	15
RETTSAKER SOM KREVER FORSKRIFTSENDRING SOM IKKE GRIPER VESENTLIG INN I NORSK HANDLEFRIHET	15
<i>Vedlegg I Veterinære og plantesanitære forhold .....</i>	15
Kapittel I Veterinære forhold.....	15
32011R0087 Kommisjonsforordning (EU) nr. 87/2011 av 2. februar 2011 om oppnevning av EUs referanselaboratorium for bihelse, om supplerende ansvarsområder og oppgaver for dette laboratoriet, og	

om endring av vedlegg VII til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 882/2004 (vedlegg I kap I LMD gr2)	15
Protokoll 47 om opphevelse av tekniske hindringer for handel med vin	15
32009R1166 Kommisjonsforordning (EF) nr. 1166/2009 av 30. november 2009 om endringer og rettelser i kommisjonsforordning (EF) nr. 606/2009 om fastsettelse av gjennomføringsbestemmelser under rådsforordning (EF) nr. 479/2008 for så vidt gjelder kategorier av druevin, økologiske metoder og de gjeldende restriksjoner (prot 47 LMD gr2)	15
32010R0401 Kommisjonsforordning (EU) nr. 401/2010 av 7. mai 2010 om endringer og rettelser i kommisjonsforordning (EF) nr. 607/2009 om fastsettelse av gjennomføringsbestemmelser under rådsforordning (EF) nr. 479/2008 for så vidt gjelder beskyttede opprinnelsesbetegnelser og geografiske betegnelser, tradisjonelle termer, merking og presentasjon av visse produkter innen vinsektoren (prot 47 LMD gr2).....	16
32010R1022 Kommisjonsforordning (EU) nr. 1022/2010 av 12. november 2010 som godkjenner en økning av grensene for anriking av vin produsert av druer som er høstet i 2010 i visse områder (prot 47 LMD gr2)	16
32011R0053 Kommisjonsforordning (EU) nr. 53/2011 av 21. januar 2011 om endring av forordning (EF) nr. 606/2009 om gjennomføringsbestemmelser til rådsforordning (EF) nr. 479/2008 når det gjelder kategorier av druevin, økologiske fremgangsmåter og gjeldende restriksjoner (prot 47 LMD gr2).....	17
32011R0538 Kommisjonsforordning (EU) nr. 538/2011 av 1. juni 2011 om endring i forordning (EF) nr. 607/2009 om fastsettelse av gjennomføringsbestemmelser under rådsforordning (EF) nr. 479/2008 for så vidt gjelder beskyttede opprinnelsesbetegnelser og geografiske betegnelser, tradisjonelle termer, merking og presentasjon av visse produkter innen vinsektoren (prot 47 LMD gr2)	17
-MILJØVERNDEPARTEMENTET	19
<i>RETTSAKTER SOM KREVER FORSKRIFTEMDRING SOM IKKE GRIPER VESENTLIG INN I NORSK HANDLEFRIHET .....</i>	
<i>HANDLEFRIHET .....</i>	<i>19</i>
<i>Vedlegg II Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering .....</i>	<i>19</i>
<i>Kapittel XV Farlige stoffer .....</i>	<i>19</i>
32011R0366 Kommisjonsforordning (EU) nr. 366/2011 av 14. april 2011 om endring av vedlegg XVII (akrylamid) til Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrenning av kjemikalier (REACH)(vedlegg II kap XV MD gr2).....	19
Vedlegg XX Miljø	20
Kapittel I	20
32009R0976 Kommisjonsforordning (EF) nr. 976/2009 av 19. oktober 2009 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/2/EF vedrørende netjtjenester (vedlegg XX kap I MD gr2).....	20
32010R0268 Kommisjonsforordning (EU) nr. 268/2010 av 29. mars 2010 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/2/EF vedrørende tilgang til medlemsstatenes geodata og – tjenester for fellekskapsinstitusjoner og –organer på harmoniserte vilkår (vedlegg XX kap I MD gr2)	21
32010R1088 Kommisjonsforordning (EU) nr. 1088/2010 som endrer forordning (EF) nr. 976/2009, vedrørende nedlastingstjenester og omformingstjenester (vedlegg XX kap I MD gr2).....	21
32010R1089 Kommisjonsforordning (EF) nr. 1089/2010 av 23. november 2010 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/2/EF vedrørende samvirkningsevne til geodatasett og –tjenester (vedlegg XX kap I MD gr2)	22
32011R0102 Kommisjonsforordning (EU) nr. 102/2011 av 4. februar 2011 som endrer forordning (EU) nr. 1089/2010 om gjennomføring av direktiv 2007/2/EF vedrørende samvirkningsevne til geodatasett og – tjenester (vedlegg XX kap I MD gr2)	23
32009R1221 Europaparlaments- og rådsforordning om organisasjoners frivillige deltagelse i en fellekskapsordning for miljøledelse og miljørevisjon (EMAS) og om opphevelse av forordning (EF) nr 761/2001 og kommisjonens beslutning 2001/681/EF og 2006/193/EF (vedlegg XX kap I MD gr2)	24
Kapittel V Avfall	25

32011R0333 Rådsforordning (EU) nr. 333/2011 av 31. mars 2011 med kriterier for når jern-, stål og aluminiumsskrap opphører å være avfall (vedlegg XX kap V MD gr2)	25
RETTSAKTER SOM IKKE HAR KONSEKVENSER FOR NORSK LOVGIVNING	26
Vedlegg XX Miljø	26
Kapittel I	26
32009R0401 Europaparlaments- og rådsforordning nr. 401/2009 endring av forordning 1641/2003, som igjen var endring av forordning (EØF) nr. 1210/90 om opprettelse av Det europeiske miljøbyrå (EEA) og tilhørende organisatorisk nettverk (EIONET) (vedlegg XX kap I MD gr3)	26
Kapittel V Avfall	26
32011D0632 Kommisjonens gjennomføringsvedtak 2011/632/EU med spørreskjema for rapportering av gjennomføring av direktiv 2000/76/EF om forbrenning av avfall (vedlegg XX kap V MD gr3)	26
-NÆRINGS- OG HANDELSDEPARTEMENTET	28
RETTSAKTER SOM KREVER LOV- ELLER BUDSJETTENDRING SAMT RETTSAKTER SOM KREVER FORSKRIFTSENDRING SOM VURDERES Å GRIPE VESENTLIG INN I NORSK HANDLEFRIHET	28
Vedlegg II Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering	28
Kapittel XX Fritt varebytte – generelt	28
32008R0764 Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr 764/2008 om prosedyrer ved anvendelse av teknisk regel på varer som lovlig markedsføres i annet EØS-land (vedlegg II kap XX NHD gr1)	28
32008R0765 Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr 765/2008 om krav til akkreditering og markeds kontroll i forbindelse med markedsføring av produkter (vedlegg II kap XIX NHD gr1)	30
Protokoll 31 om samarbeid på særlige områder utenfor de fire friheter	32
32010R0911 Råds- og parlamentsforordning (EU) nr. 911/2010 av 22. september 2010 om det europeiske jordobservasjonsprogrammet GMES og dets initielle operasjoner (2011-2013) (protokoll 31 NHD gr1)	32
RETTSAKTER SOM KREVER FORSKRIFTSENDRING SOM IKKE GRIPER VESENTLIG INN I NORSK HANDLEFRIHET	33
Vedlegg II Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering	33
Kapittel IX Måleinstrumenter	33
32011L0017 Europaparlaments- og rådsdirektiv 2011/17/EU av 9. mars 2011 om oppheving av rådsdirektiv 71/317/EØF, 71/347/EØF, 71/349/EØF, 74/148/EØF, 75/33/EØF, 76/765/EØF, 76/766/EØF og 86/217/EØF på området for måleteknikk (vedlegg II kap IX NHD gr2)	33
RETTSAKTER SOM IKKE HAR KONSEKVENSER FOR NORSK LOVGIVNING	34
Vedlegg II Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering	34
Kapittel XIX Generelle bestemmelser innen området tekniske handelshinder	34
32008D0768 Europaparlaments- og rådsbeslutning nr. 768/2008/EF av 9. juli 2008 om en felles ramme for markedsføring av produkter, og om oppheving av rådsbeslutning 93/465/EØF (vedlegg II kap XIX NHD gr3)	34
Vedlegg XIII Transport	34
Kapittel V Sjøtransport	34
32011D0821 Kommisjonsbeslutning 2011/821 av 7. desember 2011 om anerkjennelse av Kapp Verde med hensyn til opplæring og sertifisering av sjøfolk (vedlegg XIII kap V NHD gr3).....	34
32011D0822 Kommisjonsbeslutning 2011/822 av 7. desember 2011 om anerkjennelse av Bangladesh med hensyn til opplæring og sertifisering av sjøfolk (vedlegg XIII kap V NHD gr3).....	35
32012D0075 Kommisjonsbeslutning 2012/75 av 9. februar 2012 om anerkjennelse av Ghana med hensyn til opplæring og sertifisering av sjøfolk (vedlegg XIII kap V NHD gr3).....	35
32012D0076 Kommisjonsbeslutning 2012/76 om anerkjennelse av Uruguay med hensyn til opplæring og sertifisering av sjøfolk (vedlegg XIII kap V NHD gr3)	36
Protokoll 31 om samarbeid på særlige områder utenfor de fire friheter	37
EØS-komiteébeslutning om deltakelse for budsjettåret 2012 i samarbeid om gjennomføring og utvikling av det indre marked (budsjettpostene 12.02.01,12.01.04.01, 02.03.01 og 02.01.04.01) (prot 31 NHD gr3) ...	37

-SAMFERDSELSDEPARTEMENTET 38

RETTSAKTER SOM KREVER FORSKRIFTESENDRING SOM IKKE GRIPER VESENTLIG INN I NORSK HANDLEFRIHET	38
Vedlegg II Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering	38
Kapittel I Kjøretøyer	38
32012R0249 Kommisjonsforordning (EU) Nr. 249/2012 av 21. mars 2012 om endring av forordning (EU) nr. 19/2011 om krav til typegodkjenning av fabrikantens lovpliktige fabrikkasjonsplate til bil og tilhenger til bil (vedlegg II kap I SD gr2)	38
Vedlegg XIII Transport	39
Kapittel II Veitransport	39
32006L0038 Europaparlaments- og rådsdirektiv 2006/38/EF av 17. mai 2006 om endring av direktiv 1999/62/EF (Eurovignettedirektivet) om avgifter på tunge lastebiler for bruk av visse typer infrastruktur (vedlegg XIII kap II SD gr2)	39
Kapittel III Transport med jernbane	41
32011D0274 Kommisjonsvedtak av 26. april 2011 om en teknisk spesifisering vedrørende delsystemet energi i det transeuropeiske jernbanesystemet for konvensjonelle tog (vedlegg XIII kap III SD gr2)	41
32011D0765 Kommisjonsvedtak 2011/765/EU av 22. november 2011 om kriterier for godkjenning av opplæringscentre for opplæring av førere, om kriterier for godkjenning av sensorer og kriterier for organisering av prøver etter europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/59/EF (vedlegg XIII kap III SD gr2)	44
EØS-komitebeslutning om endring av tilpasningstekster til EØS-komitebeslutning om forordning europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1008/2008 av 24. september 2008 om felles regler for driften av lufttransporttjenester i Fellesskapet (vedlegg XIII kap VI SD gr2)	46
RETTSAKTER SOM IKKE HAR KONSEKVENSER FOR NORSK LOVGIVNING	46
Vedlegg IX Finansielle tjenester	46
Kapittel I Forsikring	46
32011D0754 Kommisjonsbeslutning 754/2011/EU av 22. november 2012 om anvendelse av direktiv 2009/103/EU om ansvarsforsikring for motorvogn og kontroll av påbudet om ansvarsforsikring (vedlegg IX kap I SD gr3)	46
Vedlegg XI Elektronisk kommunikasjon, audiovisuelle tjenester og informasjonssamfunnstjenester	47
32010D0267 Kommisjonsbeslutning av 6. mai 2010 om harmoniserte tekniske vilkår for bruk av 790-862 MHz-båndet til landbaserte systemer som kan levere elektroniske kommunikasjonstjenester i EU (vedlegg XI SD gr3)	47
Vedlegg XIII Transport	49
Kapittel VI Sivil luftfart	49
32012R0295 Kommisjonens gjennomføringsforordning nr. 295/2012 av 3. april 2012 (vedlegg XIII kap VI SD gr3)	49
32010R00072 EØS-komitebeslutning om endring av tilpasningstekst til kommisjonsforordning (EU) nr. 72/2010 av 26. januar 2010 om fastsetting av fremgangsmåter for utføring av Kommisjonens inspeksjoner på området for luftfartssikkerhet (vedlegg XIII kap VI SD gr3)	50

-ARBEIDSDEPARTEMENTET

RETTSAKTER SOM KREVER LOV- ELLER BUDSJETTENDRING SAMT RETTSAKTER SOM KREVER FORSKRIFTSENDRING SOM VURDERES Å GRIPE VESENTLIG INN I NORSK HANDLEFRIHET

Vedlegg XVIII Helse og sikkerhet på arbeidsplassen, arbeidsrett og lik behandling av kvinner og menn

32008L0104 Europaparlaments- og rådsdirektiv 2008/104/EF av 19. november 2008 om vikararbeid (vedlegg XVIII AD gr1)

Sammendrag av innhold

Direktivets formål er å beskytte vikaransatte og forbedre kvaliteten av innleid arbeidskraft ved å sikre likebehandling mellom innleide ansatte fra vikarbyrå og ordinært ansatte, samt å legge til rette for bruk av vikarbyråer med sikte på å skape arbeidsplasser og å utvikle fleksible former for arbeid.

Direktivet omfatter vikarer innleid fra vikarbyråer. I følge ordlyden i direktivet og definisjonen av "vikarbyråer" antas direktivet ikke å gjelde for arbeidstakere som leies inn fra andre virksomheter (hos oss ofte benevnt som produksjonsbedrifter).

Direktivet innfører et prinsipp om likebehandling og ikke-diskriminering i forhold til direkte ansatte i innleievirksomheten. Samtidig er siktemålet å etablere et hensiktsmessig rammeverk som skal sikre at innleie kan bidra til et velfungerende og fleksibelt arbeidsmarked.

Kjernebestemmelsen som fastsetter et prinsipp om likebehandling finnes i artikkel 5. Her slås det fast at vikaransattes vesentlige arbeids- og ansettelsesvilkår minst skal tilsvare de vilkår den innleide ville hatt dersom vedkommende var ansatt i innleievirksomheten til utførelse av samme arbeid.

Hva som anses som vesentlige arbeids- og ansettelsesvilkår fremgår av artikkel 3 nr. 1 bokstav f), og omfatter arbeidstidens lengde, overtid, pauser, hvileperioder, nattarbeid, ferie, helligdager og lønn. Også bestemmelser om beskyttelse av gravide og ammende kvinner og barn og unge, samt bestemmelser om likebehandling av menn og kvinner og forskjellsbehandling pga. kjønn, rase, etnisk opprinnelse, religion, tro, funksjonshemming eller seksuell legning skal komme til anvendelse for vikaransatte.

Det er mulig å gjøre unntak fra likebehandlingsprinsippet mht lønn dersom vikaren er fast ansatt i vikarbyrået og har lønn (fra vikarbyrået) mellom oppdragene jf. art. 5, 2. ledd. For det andre åpner direktivet for at partene ved tariffavtale kan fravike likebehandlingsprinsippet såfremt den generelle beskyttelse av vikaransatte respekteres.

I henhold til direktivets artikkel 4, har medlemsstatene adgang til å begrense eller forby bruk av vikararbeid. Dette må være begrunnet i allmenne hensyn, særlig beskyttelse av vikaransatte, krav til sunnhet og sikkerhet på arbeidsplassen eller i behovet for å sikre et velfungerende arbeidsmarked og forebygge misbruk. Etter samråd med partene skal eventuelle restriksjoner tas opp til evaluering innen tre år etter direktivets ikrafttredelse.

Direktivet er et minimumsdirektiv, og det er således ikke til hinder for at medlemsstatene har strengere bestemmelser enn det direktivet gir anvisning på. Medlemsstatene skal fastsette regler om sanksjoner ved brudd på direktivets krav, som skal være effektive, forholdsmessige og ha en avskrekkende effekt.

Merknader

Gjennomføringsfristen i EU var 05.12.2011. Regjeringen ønsket en samlet behandling av spørsmålet om innlemmelse av direktivet i EØS-avtalen og konsekvensene i norsk rett.

Ved Prop. 69 S (2011-2012) ble Stortinget innbudt til å gi sitt samtykke til deltakelse i EØS-komiteens beslutning om innlemmelse av vikarbyrådirektivet. Stortinget gjorde 7. juni 2012 vedtak om slikt samtykke i samsvar med Innst. 325 S (2011-2012).

Arbidsdepartementet la i samarbeid med Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet frem Prop. 74 L (2011-2012) den 30. mars 2012 med forslag til lovendringer i arbeidsmiljøloven og tjenestemannsloven. Forslagene gjelder likebehandling av arbeidstakere som er utleid fra bemanningsforetak, samt en rekke tiltak for å sikre etterlevelse av dette. I tillegg foreslås enkelte endringer for å avklare, presisere eller understøtte allerede gjeldende regler om ut- og innleie av arbeidskraft. Forslagene vedrørende likebehandlingsprinsippet mv. er i samsvar med, og tilfredsstillende kravene i Europaparlaments- og rådsdirektiv 2008/104/EF om vikararbeid.

Stortinget vedtok 12. juni 2012 de foreslåtte endringene i arbeidsmiljøloven og tjenestemannsloven m.v. (jf. Prop. 74 L (2011-2012), Innstilling 326 L (2011-2012) og Lovvedtak 69 (2011-2012)).

RETTSAKTER SOM IKKE HAR KONSEKVENSER FOR NORSK LOVGIVNING

Protokoll 31 om samarbeid på særlige områder utenfor de fire friheter

EØS-komitébeslutning om samarbeid mht. fri bevegelighet for arbeidstakere og koordinering av trygdeordninger samt tiltak for personer som flytter (protokoll 31 AD gr3)

Sammendrag av innhold

De to budsjettpostene er avsatt spesielt til fri bevegelighet for arbeidstakere og koordinering av trygd. Budsjettpost 04 01 04 08 er veldig liten (EU-betaling for 2011 var € ca € 400 000) og dekker utgifter til administrativ ledelse i relasjon til fri bevegelighet for arbeidstakere, koordinering av trygdeordninger og tiltak for personer med nedsatt funksjonsevne og personer som flytter, inkludert personer fra tredjeland. Budsjettposten er ment å dekke utgifter til studier, ekspertmøter, informasjon og publikasjoner som er direkte egnet til å oppfylle målene med programmet eller tiltak som hører inn under budsjettoverskriften, og i tillegg enhver utgift til teknisk og administrativ assistanse som ikke involverer offentlig myndighetsutøvelse og er "outsourced" av Kommisjonen gjennom ad-hoc tjenestekontrakter.

Budsjettpost 04 03 05 (EU-betaling for 2011 var ca € 3 800 000) dekker driftskostnader i relasjon til fri bevegelighet for arbeidstakere, koordinering av trygdeordninger og tiltak for personer som flytter, inkludert personer fra tredjeland, og skal dekke en rekke tiltak.

Tiltakene omfatter bl.a. analyser og evalueringer av hovedstrømninger i medlemslandenes lovgivning, finansiering av ekspertnettverk, støtte til arbeid i Den administrative kommisjon (der både Arbeidsdepartementet og Arbeids- og velferdsdirektoratet deltar som observatører) og dens undergrupper og oppfølging av beslutninger, støtte til arbeid i Den tekniske kommisjon (der Arbeids- og velferdsdirektoratet deltar som observatører), og Den rådgivende komité for fri bevegelighet for arbeidstakere, støtte til tiltak som forbereder iverksettelsen av de nye trygdeforordningene, inkludert utveksling mellom landene av erfaring og informasjon og opplæringsinitiativ utviklet nasjonalt. Nettverket på trygdekoordineringsområdet, trESS (Training and Reporting on European Social Security), har bl.a. som målsetting å øke kunnskapen om trygdekoordineringsbestemmelsene blant trygdemyndigheter og trygdeinstitusjoner ved opplæring, deling av nettverk og informasjon, rapportering og analyse, og opplæring i form av en-dagsseminarer i medlemslandene og e-opplæringsmoduler.

Budsjettposten omfatter også utvikling av informasjon og tiltak for å bevisstgjøre publikum om deres rettigheter mht. fri bevegelighet og koordinering av trygdeordninger og støtte til administrativ utveksling av trygdeopplysninger mellom medlemslandene for å hjelpe dem mht. gjennomføring av trygdeforordningene. Sistnevnte punkt omfatter også vedlikehold av det sentrale knutepunkt for EESSI (Electronic Exchange of Social Security Information) systemet (dagens papirblanketter avløses av et system for elektronisk overføring av opplysninger) og en nylig etablert brukerstøttetjeneste for EESSI. Sistnevnte brukerstøttetjeneste er etablert i Generaldirektoratet for sysselsetting, sosiale saker, arbeidsmarkedspolitik og inkludering (DG EMPL) og vil bistå medlemslandene når de skal tilslutte sine nasjonale systemer til systemet utviklet på EU-nivå og ved bruk av systemet. Det er kun de land som deltar i budsjettpostene, som har tilgang til denne brukerstøttefunksjonen.

Selv om budsjettpostene også dekker noen få aktiviteter innenfor området fri bevegelighet for arbeidstakere, er hovedtyngden av aktivitetene innenfor området trygdekoordinering.

Merknader

Budsjettpostene har hjemmel i Traktaten om den europeiske unions virkemåte, særlig artiklene 45 om fri bevegelighet for arbeidstakere) og 48 om trygderettigheter for arbeidstakere og selvstendig næringsdrivende som flytter innenfor fellesskapet. Videre hjemler er rådsforordning (EØF) nr. 1612/68 om fri bevegelighet for arbeidstakere innen fellesskapet, rådsforordning (EØF) nr. 1408/71 om anvendelse av trygdeordninger på arbeidstakere, selvstendig næringsdrivende og deres familiemedlemmer som flytter innenfor fellesskapet, rådsforordning (EØF) nr. 574/72 som fastsetter reglene for gjennomføring av forordning 1408/71 og rådsdirektiv (EF) nr. 98/49 om sikring av supplerende pensjonsrettigheter for arbeidstakere og selvstendig næringsdrivende som flytter innenfor fellesskapet, som alle er innlemmet i EØS-avtalen. Ytterligere oppførte hjemler er Europa- og rådsforordningene (EF) nr. 883/2004 om koordinering av trygdeordninger og (EF) nr. 987/2009 om regler for gjennomføring av forordning 883/2004 samt rådsforordning (EF) nr. 859/2003 om utvidelse av bestemmelsene i forordningene 1408/71 og 574/72 til tredjelandsborgere som ikke allerede er omfattet av disse bestemmelsene utelukkende på grunn av sin nasjonalitet. Sistnevnte forordning er ikke funnet EØS-relevant, mens de to forannevnte er EØS-relevante og vil avløse forordningene 1408/71 og 574/72.

Leder for trygdeenheten B/4 i DG EMPL, Jackie Morin, har sterkt oppfordret EØS/EFTA-landene til å delta i budsjettpostene. Island og Liechtenstein har vurdert budsjettposten som EØS-relevante og ønsker deltagelse fra 2011. En innlemmelse i EØS-avtalen vil ikke medføre behov for endringer i norsk rett. En eventuell beslutning om deltagelse i budsjettpostene vil bli tilføyd i Protokoll 31 til EØS-avtalen.

Budsjettpost 04 01 04 08 og budsjettpost 04 03 05 utgjør til sammen € 5 900 000 (foreløpige tall i EUs budsjett for 2012). EFTAs andel (2,6%) beløper seg til € 153 400 hvorav Norges andel (95,90%) utgjør totalt € 147 116 (foreløpige tall oppgitt av EFTA-sekretariatet) for 2012. Kostnadene forutsettes dekket innenfor de ordinære rammer for Arbeids- og velferdsdirektoratet.

Sakkyndige instansers merknader

Relevante organer på departements- og direktoratsnivå har vurdert budsjettpostene, og deltagelse vil kunne være til særlig nytte for Arbeids- og velferdsdirektoratet som skal administrere trygdekoordineringen og især det nye systemet med elektronisk utveksling av trygdeopplysninger som var planlagt tatt i bruk fra mai 2012, men som nå er utsatt til 1. mai 2014 ved Den administrative kommisjons beslutning nr. E3 av 19. oktober 2011. Deltagelse i budsjettpostene vurderes som EØS-relevant og akseptabel for Norges vedkommende.

-FISKERI- OG KYSTDEPARTEMENTET/HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET

RETTSAKTER SOM KREVER FORSKRIFTSENDRING SOM IKKE GRIPER VESENTLIG INN I NORSK HANDLEFRIHET

Vedlegg I Veterinære og plantesanitære forhold

Kapittel I Veterinære forhold

32011R1276 Kommissjonsforordning (EU) nr. 1276/2011 om endring av vedlegg III til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 853/2004 når det gjelder behandling for å drepe levedyktige parasitter i fiskerivarer til humant konsum (vedlegg I kap I FKD/HOD gr2)

Sammendrag av innhold

Rettsakten omhandler endringer i kravene til frysebehandling av fiskerivarer for å drepe levedyktige parasitter ved at det fastsettes unntak fra frysekravet for visse rå fiskerivarer på nærmere angitte vilkår.

I dagens regelverk i forordning (EF) nr. 853/2004, vedlegg III, avsnitt VIII, kapittel III, bokstav D, er det frysekrav for alle fiskerivarer når de skal spises rå eller nesten rå og videre for noen fiskerivarer når de skal kaldrøykes. Endringene medfører at næringsmiddelprodusenter kan få unntak fra frysekravet når det foreligger epidemiologiske data som viser at det ikke er helsefare med hensyn til parasitter i et fiskeområde eller et oppdrettsanlegg og kompetent myndighet tillater det.

Rettsakten er vedtatt for å skape klarhet i disse bestemmelsenes materielle innhold. Herunder har man vedtatt følgende:

1. Driftsansvarlig for næringsmiddelforetak som har til hensikt å omsette følgende fiskerivarer framstilt av fisk eller bløtdyr:
  - a) fiskerivarer ment til å bli konsumert rå;
  - b) marinerte, saltede eller på annen måte behandlede fiskerivarer, når behandlingen ikke er tilstrekkelig til å drepe levedyktige parasitter; skal sikre at råvarer eller ferdige produkter gjennomgår frysebehandling for å drepe levedyktige parasitter som kan utgjøre en helsemessig risiko for forbrukeren.
2. For andre parasitter enn trematoder skal frysebehandlingen gjennomføres slik at temperaturen i alle deler av produktet senkes til minst:
  - a)-20 °C i minst 24 timer; eller b)-35 °C i minst 15 timer.
3. Driftsansvarlig for næringsmiddelforetak behøver ikke å gjennomføre frysebehandlingen nevnt i punkt 1 i tilfeller hvor fiskerivarer:
  - a) har gjennomgått, eller er ment før konsum å gjennomgå, en varmebehandling som dreper levedyktige parasitter. For andre parasitter enn trematoder skal produktet oppvarmes slik at kjernetemperaturen når minst 60 °C i minst ett minutt; b) har blitt oppbevart frosne i tilstrekkelig lang tid til å drepe levedyktige parasitter;
  - b) fanget vilt, forutsatt at:
    - i) det foreligger epidemiologiske data som viser at opprinnelsesfiskefeltene ikke utgjør noen helsefare med hensyn til forekomst av parasitter; og
    - ii) kompetent myndighet tillater dette;
  - d) oppdrettsfisk dyrket frem fra embryoer og som utelukkende har fått fôr som ikke kan inneholde levedyktige parasitter som utgjør en helsefare, og som samtidig oppfyller ett av følgende krav:
    - (i) har vært utelukkende oppdrettet i et miljø som er fritt for levedyktige parasitter, eller
    - (ii) den ansvarlige for næringsmiddelforetaket verifiserer ved prosedyrer som er godkjent av den kompetente myndighet, at fiskerivarer ikke utgjør en helsefare med hensyn til forekomst av levende parasitter.

4. a) Et dokument fra næringsmiddelforetaket som utfører frysebehandlingen som nevnt over, med angivelse av type behandling fiskerivarene har gjennomgått, skal følge fiskevarene nevnt i punkt 1 når disse markedsføres, unntatt i siste omsetningsledd til endelig forbruker.

b) Før omsetning av fiskerivarer nevnt i punkt 3, bokstav c) og d) som ikke har gjennomgått frysebehandling, eller ikke er ment før konsum å gjennomgå behandling som dreper levedyktige parasitter, skal næringsmiddelforetaket sikre at fiskerivarene stammer fra et fiskefelt eller oppdrettsanlegg som oppfyller de spesifikke kravene som er nevnt i ett av disse punktene. Denne bestemmelsen kan etterleves ved å gi opplysninger i handelsdokumentet eller annet dokument som følger fiskerivarene.

Merknader

Rettslige konsekvenser: Gjeldende norsk lovgivning er forskrift 22. desember 2008 nr. 1624 om særlige hygieneregler for næringsmidler av animalsk opprinnelse (animaliehygieneforskriften), hvor forordning (EF) nr. 853/2004 er gjennomført i § 1 ved inkorporasjon i henhold til EØS-avtalen artikkel 7 a). Forordning (EU) nr. 1276/2011 vil medføre endringer av redaksjonell karakter i § 1, konsolidering av forordningens oversatte versjon og fastsettelse av utfyllende nasjonale bestemmelser som er ment å regulere krav til søknad om fritak, dokumentasjon og prøvetaking for verifikasjon av forhold som kvalifiserer for fritak.

Økonomiske og administrative konsekvenser: Regelverksendringen vil trolig være med på å bidra til enklere adgang til EU-markedet og reduksjon av kostnadene i hele verdikjeden frem til forbruker. Dette vil ha betydning for ca. 350 000 tonn rund laks eller mer i årene fremover og kan medvirke til å opprettholde eller øke eksporten til EU-markedet. Rettsakten antas å medføre noe mer saksbehandling i forbindelse med søknadsvurderinger og gjennomgang av resultater fra prøvetaking.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten har vært vurdert av Spesialutvalget for næringsmidler og Spesialutvalget for matproduksjon, som begge har representanter fra Landbruks- og matdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Finansdepartementet, Miljøverndepartementet, Nærings- og handelsdepartementet, Utenriksdepartementet og Mattilsynet. Spesialutvalgene fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

-HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET

RETTSAKTER SOM KREVER FORSKRIFTSENDRING SOM IKKE GRIPER VESENTLIG INN I NORSK HANDLEFRIHET

Vedlegg II Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering

Kapittel XVI Kosmetikk

32011L0084 Rådskonferanse 2011/84/EU av 20. september 2011 om endring av direktiv 76/768/EØF om kosmetiske produkter med henblikk på tilpasning av vedlegg III til den tekniske utvikling (vedlegg II kap XVI HOD gr2)

Sammendrag av innhold

Rettsakten gjelder bruk av hydrogenperoksid og andre forbindelser eller blandinger som frigjør hydrogenperoksid, inklusive karbamidperoksid og sinkperoksid i kosmetiske produkter. Bruken av hydrogenperoksid er allerede regulert i direktiv 76/768/EØF (kosmetikkdirektivet). Endringsdirektivet utvider bruksområdet for dette stoffet også til tannblekemidler. Det settes imidlertid vilkår for denne bruken. Produktene skal ikke gjøres direkte tilgjengelig til forbrukerne, men bare selges til tannleger. For hver bruksperiode kan produktene første gang kun anvendes av tannleger eller under en tannleges direkte oppsyn, hvis det garanteres et tilsvarende sikkerhetsnivå. Deretter stilles produktet til rådighet for forbrukeren i resten av bruksperioden. Produktet kan ikke anvendes til personer under 18 år. Produktet skal også merkes med en prosentvis angivelse av innholdet av hydrogenperoksid eller mengden som frigjøres av dette stoffet når dette overstiger 0,1 %. Maksimalt tillatt mengde er 6 %.

Merknader

Rettslige konsekvenser: Direktivet implementeres i norsk regelverk ved endringer i generell forskrift 26. oktober 1995 nr. 871 for produksjon, import og frambud mv av kosmetikk og kroppspfleieprodukter (kosmetikkforskriften).

Økonomiske og administrative konsekvenser: Direktivet medfører bare en relativt sett mindre justering av kosmetikkforskriftens allerede meget omfattende spesifikke stoffregulering. Implementeringen medfører derfor ikke noen administrative konsekvenser verken for norsk næringsliv eller forvaltning.

- Økonomiske konsekvenser for norsk næringsliv

Medlemmene av Kosmetikkleverandørenes forening (KLF) står for ca. 70 % av utbudet av kosmetikk i Norge. KLF er medlem av den europeiske bransjeorganisasjonen COLIPA som samarbeider nært med Europakommisjonen ved utarbeidelse av direktiver innen kosmetikkområdet. Bransjen har stor innflytelse på dette arbeidet. COLIPA har ikke hatt innvendinger til reguleringstiltaket i direktiv 2011/84/EU slik det nå er vedtatt i EU. Det er lagt inn en romslig overgangstid etter COLIPAs ønske. Etter det Mattilsynet kjenner til kom det ikke innvendinger fra annen industri da Europakommisjonen hørte direktivutkastet. Dette indikerer at tiltaket ikke innebærer noen nevneverdig økonomisk belastning for næringslivet innen EU. Ingen av produktene som berøres av tiltaket, produseres i Norge. Gjennom KLFs medlemskap i COLIPA er også norske næringslivsinteresser ivaretatt. Norsk næringsliv blir dermed ikke nevneverdig berørt økonomisk.

- Økonomiske konsekvenser for forvaltningen/tilsynet

Ingen. De nye innskjerpede bestemmelsene som innføres vil inngå som en del av Mattilsynets ordinære tilsyn på kosmetikkområdet.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten er vurdert av Spesialutvalget for næringsmidler, der Helse- og omsorgsdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Miljøverndepartementet, Nærings- og handelsdepartementet, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Finansdepartementet, Utenriksdepartementet og Mattilsynet er representert. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

RETTSAKTER SOM IKKE HAR KONSEKVENSER FOR NORSK LOVGIVNING

Vedlegg II Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering

Kapittel XIII Legemidler

32012D0068 Kommisjonsvedtak av 3. februar 2012 som endrer listen over urter til bruk i tradisjonelle plantebaserte legemidler (vedlegg II kap XIII HOD gr3)

Sammendrag av innhold

Ved søknad om godkjenning av tradisjonelle plantebaserte legemidler må søker fremlegge biografisk dokumentasjon av legemidlets sikkerhet og effekt. Direktiv 2004/24/EF bestemmer at dersom søknaden gjelder plantedroger, plantebaserte tilberedninger eller sammensetninger av slike som er omfattet av liste fastsatt av EU-kommisjonen basert på tilråding fra plantekomiteen (HMPC), er det likevel ikke nødvendig å fremlegge slik dokumentasjon som nevnt over. Tilrådingen fra HMPC er basert på at komiteens medlemmer samler inn og vurderer publisert vitenskapelig litteratur vedrørende den aktuelle urten. Dersom litteraturen anses tilstrekkelig å dokumentere urtens sikkerhet og effekt, tilrår HMPC at urten føres opp på listen. Gjennom vedtakelsen av 2008/911/EC ble ovennevnte liste etablert. Listen endres gjennom vedtakelsen av 2012/68/EC. Endringen innebærer at rød vinranke, blad føres opp på listen, som er godkjent for følgende bruk: Traditional herbal medicinal product to relieve symptoms of discomfort and heaviness of legs related to minor venous circulatory disturbances.

Merknader

Konsekvensen av at rettsakten inntas i EØS-avtalen er beskrevet i legemiddelforskriften § 3-18: *"Dersom søknad om markedsføringstillatelse for tradisjonelt plantebasert legemiddel gjelder plantedroger, plantebaserte tilberedninger og sammensetninger av slike som er omfattet av liste som nevnt i artikkel 16 f i direktiv 2001/83/EF som endret ved direktiv 2003/63/EF, direktiv 2004/24/EF og direktiv 2004/27/EF, kreves ikke fremlagt data som nevnt i § 3-17 første ledd bokstav c, d og e. Legemiddelforskriften § 5-10 første ledd bokstav c og d kommer i disse tilfellene ikke til anvendelse."*

Gjennomføringen krever således ikke endring i norsk lovgivning eller annet regelverk. Rettsakten får administrative følger ved at de letter Statens legemiddelverks behandling av søknader om tradisjonelle plantebaserte legemidler som er dekket av den aktuelle monografien for blad av rød vinranke. For private reduserer rettsakten kostnader knyttet til fremskaffelse av dokumentasjon, og for legemiddelmyndighetene reduseres ressursbehovene ved behandlingen av søknaden.

Sakkyndige instansers merknader

Norge er representert i HMPC med representanter fra Statens legemiddelverk. Disse har deltatt i behandlingen av tilrådingen om å føre blad av rød vinranke opp på listen. Høring av forslaget anses unødvendig.

32012D0067 Kommisjonsvedtak av 3. februar 2012 som endrer listen over urter til bruk i tradisjonelle plantebaserte legemidler (vedlegg II kap XIII HOD gr3)

Sammendrag

Ved søknad om godkjenning av tradisjonelle plantebaserte legemidler må søker fremlegge biografisk dokumentasjon av legemidlets sikkerhet og effekt. Direktiv 2004/24/EF bestemmer at dersom søknaden gjelder plantedroger, plantebaserte tilberedninger eller sammensetninger av slike som er omfattet av liste fastsatt av EU-kommisjonen basert på tilråding fra plantekomiteen (HMPC), er det likevel ikke nødvendig å fremlegge slik dokumentasjon som nevnt over. Tilrådingen fra HMPC er basert på at komiteens medlemmer samler inn og vurderer publisert vitenskapelig litteratur vedrørende den aktuelle urten. Dersom litteraturen anses tilstrekkelig å dokumentere urtens sikkerhet og effekt, tilrår HMPC at urten føres opp på listen. Gjennom vedtakelsen av 2008/911/EC ble ovennevnte liste etablert. Listen endres gjennom vedtakelsen av 2012/67/EC. Endringen innebærer at timian føres opp

på listen. Timian er godkjent for følgende bruk: "Traditional herbal medicinal product for the relief of symptoms in coughs and colds".

Merknader

Konsekvensen av at rettsakten inntas i EØS-avtalen er beskrevet i legemiddelforskriften § 3-18: *"Dersom søknad om markedsføringstillatelse for tradisjonelt plantebasert legemiddel gjelder plantedroger, plantebaserte tilberedninger og sammensetninger av slike som er omfattet av liste som nevnt i artikkel 16 f i direktiv 2001/83/EF som endret ved direktiv 2003/63/EF, direktiv 2004/24/EF og direktiv 2004/27/EF, kreves ikke fremlagt data som nevnt i § 3-17 første ledd bokstav c, d og e. Legemiddelforskriften § 5-10 første ledd bokstav c og d kommer i disse tilfellene ikke til anvendelse."*

Gjennomføringen krever således ikke endring i norsk lovgivning eller annet regelverk. Rettsakten får administrative følger ved at de letter Statens legemiddelverks behandling av søknader om tradisjonelle plantebaserte legemidler som er dekket av den aktuelle monografien for timian. For private reduserer rettsakten kostnader knyttet til fremskaffelse av dokumentasjon, og for legemiddelmyndighetene reduseres ressursbehovene ved behandlingen av søknaden.

Sakkyndige instansers merknader

Norge er representert i HMPC med representanter fra Statens legemiddelverk. Disse har deltatt i behandlingen av tilrådingen om å føre timian opp på listen. Høring av forslaget anses unødvendig.

-JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENTET

RETTSAKTER SOM KREVER FORSKRIFTSENDRING SOM IKKE GRIPER VESENTLIG INN I NORSK HANDLEFRIHET

Vedlegg II Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering

Kapittel XXIII Leketøy

32009L0048 Europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/48/EF av 18. juni 2009 om sikkerhetskrav til leketøy (vedlegg II kap XXIII JD gr2)

Sammendrag av innhold

Den 18. juni 2009 ble det vedtatt et nytt direktiv om sikkerhet ved leketøy som skal erstatte det 20 år gamle direktivet 88/378/EF. Grunnet den tekniske utviklingen på leketøysmarkedet, oppstiller det nye leketøydirektivet nye og strengere sikkerhetskrav for å håndtere de nye farene forbundet med leketøy. Videre har revisjonen til formål å styrke produsenters og importørers ansvar for markedsføring av leker, samt forsterke medlemsstatenes forpliktelser innen markedsovervåkning. Hovedelementene i forslaget er følgende:

1) Fokus på å styrke sikkerhetskravene for leker:

- Bruk av kjemikalier i leker (må være i samsvar med direktiv 1907/2006/EF - REACH). Direktivet oppstiller forbud mot bruk av kreftfremkallende stoffer (såkalte CMR-stoffer: "carcinogenic, mutagenic or toxic for reproduction"), lavere tillatt grense for bruk av kjemiske stoffer som bly og kvikksølv, og forbud mot eller krav om merking i forhold til allergifremkallende dufter eller parfymer (jf. direktiv 76/768/EØF om kosmetiske produkter).
- Oppdaterte sikkerhetskrav i forhold til kvelning – "choking and suffocation" (fysiske og mekaniske krav).
- Plikt for produsenten til å utstyre produktet med advarsler. Revisjonen har her til formål å supplere de allerede eksisterende krav på området.
- Forbud mot at visse produkter markedsføres sammen med fødevarer. Under det nåværende direktivet er ikke dette regulert. I det reviderte direktivet oppstilles det bl.a forbud mot at man må konsumere maten for å få tilgang til leken, krav om at leken skal markedsføres i en separat pakning i forhold til maten, mv.
- Klargjøring av de generelle sikkerhetskravene. Dagens sikkerhetskrav har skapt visse tolkningsproblemer, særlig fordi de generelle sikkerhetskravene refererer til forutsigbar ("foreseeable") bruk av leken ved å ta i betraktning barns normale atferd ("normal behaviour of children"), noe som kan resultere i en snever forståelse av de sikkerhetsmessige problemstillinger. Videre er det essensielt å klargjøre de generelle sikkerhetskrav, da dette er det eneste rettslige grunnlag for å trekke et farlig produkt ut av markedet i de situasjoner hvor nye risikoer blir oppdaget, og som følgelig ikke er dekket av en spesifikk standard. Se nærmere om dette under behandlingen av forholdet til det alminnelige produktsikkerhetsdirektivet (direktiv 2001/95/EF).

2) Mer effektiv og samstemt håndhevelse av direktivet:

- Styrking av medlemsstatenes markedskontrolltiltak under det alminnelige produktsikkerhetsdirektivet 2001/95/EF, bl.a ved å tildele markedskontrollmyndighetene spesielle former for kompetanse.
- Oppdaterer av hva slags dokumentasjon leketøysprodusenter og importører må oppbevare tilgjengelig for markedskontrollmyndighetene, nærmere bestemt informasjon om hvilke komponenter og materialer som har blitt brukt i leken.
- Plikt for produsentene til å legge til rette for samsvarsvurdering.
- Regler om testing ved uavhengige testlaboratorier.
- Understreker importørens ansvar for leketøyets sikkerhet.
- Understreker at CE-merkingen skal være synlig.
- Pålegger medlemsstatene å sørge for strengere tilsyn på markedet og grensekontroller.
- Pålegger medlemsstatene å ha sanksjoner mot overtredelse av direktivet.

Forholdet til eksisterende regelverk

1) Forholdet til varepakken.

Rådsbeslutning 768/2008/EF (felles rammeverk for markedsføring av produkter, se eget faktaark) oppstiller standardartikler som skal bli benyttet i senere ny metode - direktiver. For å oppnå konsistens i forhold til andre sektorspesifikke produktregelverk, inneholder det nye leketøydirektivet følgende horisontale bestemmelser som nevnt i Rådsbeslutning 768/2008/EF:

- definisjoner,
- generelle forpliktelser for økonomiske operatører
- antakelse om at sikkerhetskravene er oppfylt
- samsvarsvurdering,
- formell protest mot harmoniserte standarder,
- bestemmelser om CE-merking,
- prosedyrer for å håndtere produkter som representerer en risiko,
- mv. Direktivet viser også til varepakkens forordning 765/2008/EF art 15-29 om akkreditering og markeds kontroll (se eget faktaark).

2) Forholdet til det alminnelige produktsikkerhetsdirektivet (APSD) – direktiv 2001/95/EF. Det reviderte direktivet har også til formål å klargjøre forholdet mellom leketøydirektivet og det alminnelige produktsikkerhetsdirektivet. Det reviderte direktivet angir at APSD får anvendelse også på leker, med mindre det er særbestemmelser med samme formål i leketøydirektivet (lex specialis). Som nevnt ovenfor var et viktig formål med revisjonen av leketøydirektivet å klargjøre definisjonen av de grunnleggende sikkerhetskrav. Årsaken til det er at dette – sammen med artikkel 13 i APSD - er eneste hjemmel for å fjerne farlige leker som inneholder "nye trusler", og som derfor ikke er dekket av en standard. Et aktuelt eksempel her er magnetiske leketøy, se eget EØS-notat om dette.

Merknader

Forrige leketøydirektiv 88/378/EF er gjennomført i norsk rett i forskrift av 4. januar 1996 nr. 7 om sikkerhet ved leketøy fastsatt med hjemmel i lov 11. juni 1976 nr 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven). Forskriften forvaltes av Justis- og beredskapsdepartementet (JD) og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) og Miljøverndepartementet (MD) og Statens forurensningstilsyn (SFT). DSB fører tilsyn med at den delen av forskriften som omhandler fysiske og mekaniske egenskaper, brann- og eksplosjonsegenskaper og elektriske og radioaktive egenskaper ved leketøy følges. Det samme gjelder emballasje og relevant merking. SFT fører tilsyn med at den delen av forskriften som omhandler kjemiske, hygieniske, støyende og biologiske egenskaper ved leketøy, samt emballasje og relevant merking, følges.

Det nye leketøydirektivet ble vedtatt av EU-parlamentet den 18. desember 2008 og endelig vedtatt av Rådet 18. juni 2009. Direktivet ble publisert i Den Europeiske Unions Tidende den 30. juni 2009 og trer i kraft den 20. dagen etter publiseringen. Ikrafttredelsesdato blir følgelig den 20. juli 2009. EØS statene er gitt en frist for implementeringen av direktivet i nasjonal rett til senest 20. januar 2011. Direktivet skal håndheves fra 20. juli 2011. For å gi bransjen tilstrekkelig tid til å tilpasse seg kravene i direktivet, er det fastsatt en overgangsperiode på to år etter direktivets ikrafttredelse hvor leketøy som tilfredsstiller kravene i tidligere leketøydirektiv 88/378/EF fortsatt kan bringes i omsetning. Overgangsperioden for så vidt angår kravene vedrørende kjemikalier, er fastsatt til fire år slik at det er mulig å utvikle nødvendige harmoniserte standarder for å overholde direktivets krav.

Direktivet vil implementeres i norsk rett i form av en ny leketøysforskrift som utarbeides av DSB og SFT i samarbeid.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten er vurdert av spesialutvalget for handelsforenklinger og er funnet EØS-relevant og akseptabel.

-LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENTET

RETTSAKTER SOM KREVER FORSKRIFTSENDRING SOM IKKE GRIPER VESENTLIG INN I NORSK HANDLEFRIHET

Vedlegg I Veterinære og plantesanitære forhold

Kapittel I Veterinære forhold

32011R0087 Kommisjonsforordning (EU) nr. 87/2011 av 2. februar 2011 om oppnevning av EUs referanselaboratorium for bihelse, om supplerende ansvarsområder og oppgaver for dette laboratoriet, og om endring av vedlegg VII til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 882/2004 (vedlegg I kap I LMD gr2)

Sammendrag av innhold

Rettsakten oppnevner Fellesskapets referanselaboratorium for bihelse, *Agence Nationale de Sécurité Sanitaire de l'alimentation, de l'environnement et du travail (ANSES)* og deres forskningslaboratorium for bisykdommer, *Sophia-Antipolis Laboratory, France*. Oppnevningen gjelder fra 1. april 2011 til 31. mars 2016. Kontrollforordningen (forordning (EF) nr. 882/2004) gir i artikkel 32 nr. 2 grunnleggende oppgaver og ansvar til Fellesskapets referanselaboratorier. Rettsakten utfyller kontrollforordningen og gir tilleggsoppgaver og -ansvar til Fellesskapets referanselaboratorium for bihelse.

Merknader

Rettsakten krever endring av forskrift av 22. desember 2008 nr. 1621 om offentlig kontroll med etterlevelse av regelverk om fôrvarer, næringsmidler og helse og velferd hos dyr (kontrollforskriften).

Administrative og økonomiske konsekvenser: Alle EU-/EØS-land har etter kontrollforordningen artikkel 33 plikt til å oppnevne nasjonale referanselaboratorier som tilsvarer Fellesskapets referanselaboratorier. Mattilsynet må derfor oppnevne nasjonalt referanselaboratorium for bihelse. Oppnevning av nasjonale referanselaboratorier i Norge gjøres vanligvis ved at Mattilsynet inngår en avtale med aktuelt referanselaboratorium. Som hovedregel velges laboratorier ved kunnskapsinstitusjoner som Mattilsynet har forvaltningsstøtteavtale med. Pr. i dag er Norges veterinærhøgskole oppnevnt som nasjonalt referanselaboratorium for bihelse. Rettsakten vil ikke ha noen direkte administrative eller økonomiske konsekvenser for private aktører.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten har vært vurdert av Spesialutvalget for matproduksjon, som har representanter for Landbruks- og matdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Finansdepartementet, Miljøverndepartementet, Nærings- og handelsdepartementet, Utenriksdepartementet og Mattilsynet. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

Protokoll 47 om opphevelse av tekniske hindringer for handel med vin

32009R1166 Kommisjonsforordning (EF) nr. 1166/2009 av 30. november 2009 om endringer og rettelser i kommisjonsforordning (EF) nr. 606/2009 om fastsettelse av gjennomføringsbestemmelser under rådsforordning (EF) nr. 479/2008 for så vidt gjelder kategorier av druevin, økologiske metoder og de gjeldende restriksjoner (prot 47 LMD gr2)

Sammendrag av innhold

Forordningen endrer noen av gjennomføringsbestemmelsene i forordning (EF) nr. 606/2009 under EUs felles markedsordning for landbruksprodukter – herunder vin. Bestemmelsene endrer navnet på en italiensk druesort fra Prosecco til Glera og gjør noen endringer i hvilke områder som druesorten er tillatt å dyrke. Videre rettes en skrivefeil i en bestemmelse som gjelder elektrodialysebehandling for så vidt gjelder hvilken måleenhet som skal benyttes.

Merknader

Rettslige konsekvenser: Rettsakten krever endring i forskrift 11. oktober 2006 nr. 1147 om vin (vinforskriften) §§ 4 og 6, slik at det henvises til de nye gjennomføringsbestemmelsene med tilhørende endringer i stedet for de gamle gjennomføringsbestemmelsene med tilhørende endringer.

Økonomiske, administrative og andre konsekvenser: Mattilsynet mener at forordningen ikke vil medføre økonomiske, administrative eller andre konsekvenser av betydning verken for norske virksomheter, forbrukere eller myndighetene sammenliknet med dagens rettstilstand.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten er vurdert av Spesialutvalget for næringsmidler på skriftlig prosedyre, der Helse- og omsorgsdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Barne- og likestillingsdepartementet, Finansdepartementet, Miljøverndepartementet, Nærings- og handelsdepartementet, Utenriksdepartementet og Mattilsynet er representert. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

32010R0401 Kommisjonsforordning (EU) nr. 401/2010 av 7. mai 2010 om endringer og rettelser i kommisjonsforordning (EF) nr. 607/2009 om fastsettelse av gjennomføringsbestemmelser under rådsforordning (EF) nr. 479/2008 for så vidt gjelder beskyttede opprinnelsesbetegnelser og geografiske betegnelser, tradisjonelle termer, merking og presentasjon av visse produkter innen vinsektoren (prot 47 LMD gr2)

Sammendrag av innhold

Forordningen endrer noen av gjennomføringsbestemmelsene i forordning (EF) nr. 607/2009 under EUs felles markedsordning for landbruksprodukter – herunder vin. Bestemmelsene endrer blant annet henvisningen til registeret over beskyttede vinbetegnelser i EU og gjennomføringen av den årlige verifikasjonen av at vilkårene for å kunne benytte en beskyttet betegnelse er oppfylt. Videre klargjør og retter bestemmelsene i forordningen innholdet og ordlyden i noen bestemmelser i forordning (EF) nr. 607/2009.

Merknader

Rettslige konsekvenser: Rettsakten krever endring i forskrift 11. oktober 2006 nr. 1147 om vin (vinforskriften) §§ 3 og 7, slik at det henvises til de nye gjennomføringsbestemmelsene med tilhørende endringer i stedet for de gamle gjennomføringsbestemmelsene med tilhørende endringer.

Økonomiske, administrative og andre konsekvenser: Mattilsynet mener at forordningen ikke vil medføre økonomiske, administrative eller andre konsekvenser av betydning verken for norske virksomheter, forbrukere eller myndighetene sammenliknet med dagens rettstilstand.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten er vurdert av Spesialutvalget for næringsmidler på skriftlig prosedyre, der Helse- og omsorgsdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Barne- og likestillingsdepartementet, Finansdepartementet, Miljøverndepartementet, Nærings- og handelsdepartementet, Utenriksdepartementet og Mattilsynet er representert. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

32010R1022 Kommisjonsforordning (EU) nr. 1022/2010 av 12. november 2010 som godkjenner en økning av grensene for anriking av vin produsert av druer som er høstet i 2010 i visse områder (prot 47 LMD gr2)

Sammendrag av innhold

Belgia, Tsjekkia, Danmark, Tyskland, Ungarn, Nederland, Østerrike, Polen, Slovenia, Slovakia og UK har med hjemmel i forordning (EF) nr. 1234/2007 som endret ved forordning (EF) nr. 491/2009, vedlegg XVa punkt A.3 søkt om at grensen for tilsatt alkohol i vin forhøyes for vin fra druer høstet i 2010. Bakgrunnen for søknaden er at værforholdene i 2010 var usedvanlig ugunstige for druehøsten.

Kommisjonen har innvilget søknaden, og har gjort et unntak fra betingelsene om tilsatt alkohol i vedlegg XVa. Rettsakten som unntaket fremgår av "står på egne ben" og endrer verken forordning (EF) nr. 1234/2007 eller de ulike gjennomføringsforordningene om vin.

Rettsakten fastsetter at de geografiske områdene som er angitt i rettsaktens vedlegg I er unntatt fra betingelsene i vedlegg XVa punkt A.2 til forordning (EF) nr. 1234/2007. I stedet skal tilsetningen av alkohol for å forhøye den naturlige volumprosenten alkohol i vin fra druer høstet i 2010 være innenfor følgende grenser: a) 3,5 % vol. i vindyrkningssone A, jf. forordning (EF) nr. 1234/2007 vedlegg XIbb) 2,5 % vol. i vindyrkningssone B, jf. forordning (EF) nr. 1234/2007 vedlegg XIbc) 2,0 % vol. i vindyrkningssone C I, jf. forordning (EF) nr. 1234/2007 vedlegg XIb.

Merknader

Rettslige konsekvenser: Gjennomføring av rettsakten i norsk rett medfører behov for endringer i forskrift 11. oktober 2006 nr. 1147 om vin (vinforskriften).

Administrative og økonomiske konsekvenser: Mattilsynet mener at forordningen ikke vil medføre økonomiske, administrative eller andre konsekvenser av betydning verken for norske virksomheter, forbrukere eller myndighetene sammenliknet med dagens rettstilstand.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten er vurdert av Spesialutvalget for næringsmidler der Helse- og omsorgsdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Finansdepartementet, Miljøverndepartementet, Nærings- og handelsdepartementet, Utenriksdepartementet og Mattilsynet er representert. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

32011R0053 Kommisjonsforordning (EU) nr. 53/2011 av 21. januar 2011 om endring av forordning (EF) nr. 606/2009 om gjennomføringsbestemmelser til rådsforordning (EF) nr. 479/2008 når det gjelder kategorier av druevin, ønologiske fremgangsmåter og gjeldende restriksjoner (prot 47 LMD gr2)

Sammendrag av innhold

Forordningen endrer noen av gjennomføringsbestemmelsene i forordning (EF) nr. 606/2009 under EUs felles markedsordning for landbruksprodukter – herunder vin. Endringene gjelder blant annet godkjenning av nye ønologiske metoder som allerede er godkjent av den internasjonale vinorganisasjonen (OIV) og innføring av unntak fra maksimumsgrensene for innhold av svoveldioksid for visse viner som har et høyt sukkerinnhold.

Merknader

Rettslige konsekvenser: Gjennomføring av rettsakten i norsk rett medfører behov for endringer i forskrift 11. oktober 2006 nr. 1147 om vin (vinforskriften).

Økonomiske og administrative konsekvenser: Mattilsynet mener at forordningen ikke vil medføre økonomiske, administrative eller andre konsekvenser av betydning verken for norske virksomheter, forbrukere eller myndighetene sammenliknet med dagens rettstilstand.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten er vurdert av Spesialutvalget for næringsmidler der Helse- og omsorgsdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Finansdepartementet, Miljøverndepartementet, Nærings- og handelsdepartementet, Utenriksdepartementet og Mattilsynet er representert. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

32011R0538 Kommisjonsforordning (EU) nr. 538/2011 av 1. juni 2011 om endring i forordning (EF) nr. 607/2009 om fastsettelse av gjennomføringsbestemmelser under rådsforordning (EF) nr. 479/2008 for så vidt gjelder beskyttede

opprinnelsesbetegnelser og geografiske betegnelser, tradisjonelle termer, merking og presentasjon av visse produkter innen vinsektoren (prot 47 LMD gr2)

Sammendrag av innhold

Forordningen endrer noen av gjennomføringsbestemmelsene i forordning (EF) nr. 607/2009 under EUs felles markedsordning for landbruksprodukter – herunder vin. Endringene gjelder hovedsakelig bestemmelsene om tradisjonelle termer. Tradisjonelle termer er betegnelser som tradisjonelt er brukt i medlemslandene for å angi at et produkt har en beskyttet betegnelse eller si noe om produksjons- eller aldringsmetoden, kvaliteten, fargen eller en spesiell begivenhet knyttet til historien bak et produkt som har en beskyttet betegnelse. Endringene gjelder blant annet vilkårene for beskyttelse i EU av tradisjonelle termer som brukes i tredjeland sammen med en beskyttet betegnelse, overflytting av oversikten over beskyttede tradisjonelle termer fra vedlegg XII i forordning (EF) nr. 606/2009 til den elektroniske databasen E-Bacchus, forholdet mellom tradisjonelle termer og varemerker og prosedyren for endring av beskyttede tradisjonelle termer. Forordningen endrer også noen bestemmelser om merking av visse produkter for så vidt gjelder angivelse av alkoholinnhold, at enkelte merkekrav i visse tilfeller likevel ikke skal være obligatoriske og når det gjelder bruk av visse typer flasker og korker for ulike musserende viner.

Merknader

Rettslige konsekvenser: Gjennomføring av rettsakten i norsk rett medfører behov for endringer i forskrift 11. oktober 2006 nr. 1147 om vin (vinforskriften).

Økonomiske, administrative og andre konsekvenser: Mattilsynet mener at forordningen ikke vil medføre økonomiske, administrative eller andre konsekvenser av betydning verken for norske virksomheter, forbrukere eller myndighetene sammenliknet med dagens rettstilstand.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten er vurdert av Spesialutvalget for næringsmidler der Helse- og omsorgsdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Finansdepartementet, Miljøverndepartementet, Nærings- og handelsdepartementet, Utenriksdepartementet og Mattilsynet er representert. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

-MILJØVERNDEPARTEMENTET

RETTSAKTER SOM KREVER FORSKRIFTSENDRING SOM IKKE GRIPER VESENTLIG INN I NORSK HANDLEFRIHET

Vedlegg II Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering

Kapitel XV Farlige stoffer

32011R0366 Kommisjonsforordning (EU) nr. 366/2011 av 14. april 2011 om endring av vedlegg XVII (akrylamid) til Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)(vedlegg II kap XV MD gr2)

Sammendrag av innhold

Gjennom Kommisjonsforordning (EU) nr. 366/2011 endres vedlegg XVII i forordning (EF) nr. 1907/2006 REACH. Vedlegg XVII i REACH omhandler begrensninger på fremstilling, omsetning og bruk av visse farlige stoffer, stoffblandinger og produkter. Ved Kommisjonsforordning (EU) nr. 366/2011 innføres et nytt punkt i vedlegg XVII for stoffet akrylamid.

Akrylamid er klassifisert som kreftfremkallende i kategori 1B og som arvestoffskadelig i kategori 1B. Risikovurdering av stoffet ble vurdert i henhold til rådsforordning (EØF) nr. 793/93 om vurdering av og kontroll med risiko ved eksisterende stoffer. Resultatene av den europeiske risikovurderingen konkluderte med at det var behov for å redusere risikoen for vannmiljøet som følge av bruk av akrylamidbaserte injeksjons- og tetningsmidler ved bygg- og anleggsarbeid, samt risikoen for andre organismer som følge av indirekte eksponering via vann som forurenses som følge av samme bruk. Det finnes dessuten risiko for arbeidstakere og andre personer som eksponeres via miljøet med tanke på akrylamids kreftfremkallende og arvestoffskadelige egenskaper, og dets neurotoksisitet og reproduksjonstoksisitet som følge av eksponering som skyldes bruk av akrylamidbaserte injeksjons- og tetningsmidler i både liten og stor skala.

Kommisjonsrekommendasjon 2004/394/EF omhandler resultatene av risikovurdering og risikoreduksjonsstrategier for stoffene acetonitril, akrylamid, akrylonitril, akrylsyre, butadien, hydrogenfluorid, hydrogenperoxid, metakrylsyre, metylmetakrylat, toluen og triklorbenzen, som vedtatt innenfor rammen av forordning (EØF) nr. 793/93. Det anbefales at man på fellesskapsnivå overveider å begrense plassering på markedet og bruk av akrylamid i injeksjons- og tetningsmidler i både småskala- og storskalabruk i henhold til rådsdirektiv 76/769/EØF (det gamle begrensingsdirektivet). Grenseverdien på 0,1% akrylamid omfatter også andre kilder til ubundne akrylamider i injeksjonerings- og tetningsprosesser, som for eksempel N-metyloakrylamid, slik det angis i Kommisjonsrekommendasjon 2004/394/EF. For å beskytte menneskers helse og miljøet er det derfor nødvendig å begrense plassering på markedet og bruk av akrylamid i injeksjons- og tetningsmidler og all bruk av disse. I samsvar med overgangsbestemmelsene i artikkel 137(1)a i REACH er det behov for å endre vedlegg XVII i forordning (EF) nr. 1907/2006 REACH.

I tabellen i vedlegg XVII i forordning (EF) nr. 1907/2006 REACH innføres et nytt punkt 60 om akrylamid. Bestemmelsen sier at akrylamid ikke skal plasseres på markedet eller brukes som et stoff eller som en bestanddel i blandinger i en konsentrasjon på 0,1 vektprosent eller mer i injeksjons- og tetningsmidler etter 5. november 2012.

Merknader

Forordning (EF) nr. 1907/2006 REACH er hjemlet i EF-traktatens artikkel 95. REACH-forordningen er innlemmet i EØS-avtalen og gjennomført i norsk rett ved forskrift 30. mai 2008 nr. 516 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH). Det ble utarbeidet en omfattende konsekvensvurdering av forordning (EF) nr. 1907/2006 REACH i tilknytning til arbeidet med innlemmelse av REACH i EØS-avtalen og gjennomføring av rettsakten i norsk rett.

Akrylamid er regulert i forskrift 1. juni 2004 nr. 922 om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften). Det er positivt både i forhold til menneskers helse

og miljøet at det innføres regulering av akrylamid på fellesskapsnivå. Videre er det en fordel for berørt norsk industri at det også innføres felles europeiske regulering av akrylamid, noe som vil gi tilsvarende rammebetingelser.

Norge deltar aktivt i arbeidet med gjennomføring, oppfølging og videreutvikling av REACH-regelverket, herunder deltakelse i arbeidsgrupper under Kommisjonen og i komiteene i ECHA (det europeiske kjemikaliebyrået). Videre bidrar Norge med faglige innspill og utarbeidelse av dossiers (dokumentasjon) for utvalgte stoffer i forhold til godkjeningsprosedyren og restriksjonsbestemmelser i REACH-regelverket. Norge ved Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif) er ansvarlig myndighet for REACH i Norge.

Gjennomføring av Kommissjonsforordning (EU) nr. 366/2011 vil medføre behov for endringer i REACH-forskriften. Denne endringen anses ikke å ha særlige administrative og økonomiske konsekvenser siden Norge alt regulerer stoffet akrylamid.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten er vurdert av spesialutvalget for handelsforenkling og er funnet EØS-relevant og akseptabel.

Vedlegg XX Miljø

Kapittel I

32009R0976 Kommissjonsforordning (EF) nr. 976/2009 av 19. oktober 2009 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/2/EF vedrørende netjtjenester (vedlegg XX kap I MD gr2)

Sammendrag av innhold

Rettsakten er en av fem gjennomføringsrettsakter til europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/2/EF av 14. mars 2007 om etablering av en infrastruktur for geografisk informasjon i Det europeiske fellesskapet (INSPIRE). Landene skal etter direktivet (art. 11 nr. 1) etablere og operere følgende netjtjenester:

- Søkjetjenester, tjenester som gjør det mulig å søke etter geodatasett- og tjenester på grunnlag av innholdet i tilhørende dokumentasjon (metadata) samt vise innholdet av denne dokumentasjonen
- Visningstjenester, tjenester som gjør det mulig å vise geodata mv, herunder tegnforklaring og alt relevant innhold i metadata
- Nedlastingstjenester, tjenester som gjør det mulig å laste ned kopier av geodatasett eller deler av slike sett, og, når det er mulig, få direkte tilgang
- Omformingstjenester, tjenester som gjør det mulig å omformere (transformere eller konvertere) geodatasett for å oppnå samvirkning
- Aktiveringstjenester, tjenester som gjør det mulig å aktivere geodatatjenester

Nettjenestene skal være det praktiske grunnlaget for deling av data mellom offentlige myndigheter på nasjonalt og europeisk plan (art. 17 nr. 1 og 4). Tjenestene skal være koplet til en felles europeisk INSPIRE nettportal som skal etableres av EU-kommisjonen (art. 15). Tjenestene skal være tilgjengelig for allmennheten (art. 11 nr. 1 andre ledd). Søkjetjenestene, i utgangspunktet også visningstjenestene, skal være gratis tilgjengelige (art. 14). I praksis er denne type datamaskintjenester først og fremst verktøy for kompetente programmerere. Ordinære brukere vil ha behov for at noen gjør disse tjenestene praktisk tilgjengelig ved hjelp av ulike innsynsløsninger, geoportaler eller liknende, se f.eks. kartfunksjonen i geoportalen "Miljøstatus i Norge".

Rettsakten formulerer tekniske krav til de ulike tjenestetypene av generell art. Det omfatter definisjon av noen generelle datamaskinoperasjoner med tilhørende parameterdefinisjoner. Det settes krav til ytelse og kapasitet i form av antall tjenestekall som kan betjenes samtidig. Tjenestene skal ha en forventet tilgjengelighet på 99 % av tiden. Bruk av bestemte standarder er ikke formulert i kravs form. Anbefalinger om dette framgår av veiledende dokumenter til rettsakten.

Merknader

Rettsakten er hjemlet i INSPIRE-direktivet (rammedirektivet) artikkel 16. Rettsakten er en del av gjennomføringen av INSPIRE-direktivet. Departementet tar sikte på å gjennomføre rettsakten ved innkopiering i forskrift til lov 3. september 2010 nr. 56 *om infrastruktur for geografisk informasjon (geodataloven)*.

I proposisjonen om geodataloven er ekstra kostnader knyttet til etablering av forvaltningssystemer, inkl. tjenester for nasjonale distribusjonsbaser, ulike netjtjenester og en forbedret geoportal som en følge av INSPIRE-direktivet, anslått til 42 mill. kr. Driftsutgiftene er anslått til 26 mill. kr pr. år. Av dette er 17 mill. kr pr. år antatt å gjelde kommunesektoren, men dette vil være avhengig av den tekniske organiseringen innenfor "Norge digitalt", jf. Prop. 121 L (2009-2010) kap. 10.3. Rettsakten er ikke antatt å ha administrative eller økonomiske konsekvenser ut over dette.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten har vært behandlet i spesialutvalget for miljø, og er funnet EØS-relevant og akseptabel.

32010R0268 Kommisjonsforordning (EU) nr. 268/2010 av 29. mars 2010 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/2/EF vedrørende tilgang til medlemsstatenes geodata og –tjenester for fellesskapsinstitusjoner og –organer på harmoniserte vilkår (vedlegg XX kap I MD gr2)

Sammendrag av innhold

Rettsakten er en av fem gjennomføringsrettsakter til europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/2/EF av 14. mars 2007 *om etablering av en infrastruktur for geografisk informasjon i Det europeiske fellesskapet (INSPIRE)*.

Rettsakten fastsetter enkelte felles vilkår som skal gjelde datadeling med fellesskapsinstitusjoner og -organer og kontraktører som handler på deres vegne. Rettsakten presiserer at eventuelle bruksvilkår alltid må oppgis som et metadataelement knyttet til det enkelte datasett eller den enkelte tjeneste. Rettsakten har ingen regler om prising av data eller tjenester.

Merknader

Rettsakten er hjemlet i INSPIRE-direktivet (rammedirektivet) artikkel 17 nr. 8. Rettsakten er en del av gjennomføringen av INSPIRE-direktivet.

Kommisjonen utarbeidet regelverket med bistand av en ekspertgruppe. En ekspert fra Statens kartverk har deltatt i gruppen. Kommisjonen la fram et prinsippdokument på høring for nasjonale fagetater 12. desember 2008. Statens kartverk videreformidlet høringen til norske fagetater og kommuner gjennom samarbeidet "Norge digitalt", og koordinerte de norske uttalelsene inn mot Kommisjonen. Det framkom bl.a. merknader om et for vidt virkeområde, men dette er tatt ut i den endelige forordningen.

Departementet tar sikte på å gjennomføre rettsakten ved innkopiering i forskrift til lov 3. september 2010 nr. 56 *om infrastruktur for geografisk informasjon (geodataloven)*. Rettsakten er ikke antatt å ha administrative eller økonomiske konsekvenser ut over dette, jf. Prop. 121 L (2009-2010).

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten har vært behandlet i spesialutvalget for miljø, og er funnet EØS-relevant og akseptabel.

32010R1088 Kommisjonsforordning (EU) nr. 1088/2010 som endrer forordning (EF) nr. 976/2009, vedrørende nedlastingstjenester og omformingstjenester (vedlegg XX kap I MD gr2)

Sammendrag av innhold

Rettsakten kompletterer forordning 976/2009 om netjtjenester. Forordning 976/2009 er en av fem gjennomføringsrettsakter til europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/2/EF av 14. mars 2007 *om*

etablering av en infrastruktur for geografisk informasjon i Det europeiske fellesskapet (INSPIRE). Nettjenestene skal være det praktiske grunnlaget for deling av data mellom offentlige myndigheter på nasjonalt og europeisk plan. Tjenestene skal være tilgjengelig for allmennheten. Forordning 976/2009 formulerer tekniske krav til de ulike tjenestetypene av generell art.

Rettsakten kompletterer forordning 976/2009 med regler om:

- Nedlastingstjenester, tjenester som gjør det mulig å laste ned kopier av geodatasett eller deler av slike sett, og, når det er mulig, få direkte tilgang
- Omformingstjenester, tjenester som gjør det mulig å omformere (transformere eller konvertere) geodatasett for å oppnå samvirkning

Merknader

Rettsakten er hjemlet i INSPIRE-direktivet (rammedirektivet) artikkel 16. Rettsakten er en del av gjennomføringen av INSPIRE-direktivet. Departementet tar sikte på å gjennomføre rettsakten ved inkorporering i forskrift til lov 3. september 2010 nr. 56 *om infrastruktur for geografisk informasjon (geodataloven)*. Rettsakten er ikke antatt å ha administrative eller økonomiske konsekvenser ut over dette.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten har vært behandlet i spesialutvalget for miljø, og er funnet EØS-relevant og akseptabel.

32010R1089 Kommisjonsforordning (EF) nr. 1089/2010 av 23. november 2010 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/2/EF vedrørende samvirkningsevne til geodatasett og –tjenester (vedlegg XX kap I MD gr2)

Sammendrag av innhold

Rettsakten er en av fem gjennomføringsrettsakter til europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/2/EF av 14. mars 2007 *om etablering av en infrastruktur for geografisk informasjon i Det europeiske fellesskapet (INSPIRE)*.

For å kunne dele data mellom virksomheter, må data og tjenester kunne samvirke. Data og tjenester må ha nødvendig samvirkningsevne (interoperabilitet). Det forutsetter at de forskjellige datasettene i tilstrekkelig grad er harmonisert til hverandre, dvs. følger visse felles regler for struktur, identifisering og klassifisering mv. Rettsakten fastsetter krav til datamodell med utdypende spesifikasjoner for hvert datatema gruppert etter INSPIRE-direktivet vedlegg I, II og III.

Vedlegg I-tema:

- Koordinatbasert referansesystem
- Geografiske rutenettssystemer
- Stedsnavn
- Administrative enheter
- Adresser
- Eiendomsteiger
- Transportnett
- Hydrografi
- Vernede områder

Vedlegg-II tema:

- Høyde
- Arealdekke
- Ortofoto
- Geologi

Vedlegg-III tema:

- Statistiske enheter
- Bygninger
- Jordarter
- Arealbruk
- Menneskers helse og sikkerhet

- Allmennyttige og offentlige tjenester
- Anlegg for miljøovervåking
- Produksjons- og industrianlegg
- Anlegg for landbruk og akvakultur
- Befolkningsfordeling - demografi
- Områder med særskilt forvaltning, restriksjoner eller regulering samt rapporteringsenheter
- Naturlige risikoområder
- Atmosfæriske forhold
- Meteorologiske geografiske forhold
- Oseanografiske geografiske forhold
- Havområder
- Bio-geografiske områder
- Habitater og biotoper
- Fordeling av arter
- Energiressurser
- Mineralressurser

Rettsakten fastsetter flere steder at det skal benyttes entydige datakoder når visse egenskaper for et geografisk objekt skal beskrives. Lovlige verdier for disse datakodene er listet opp som såkalte kodelister. For eksempel skal det angis med entydige datakoder om et registrert stedsnavn er offisielt fastsatt, bare er i uoffisiell bruk eller har gått ut av bruk (historisk navn).

Merknader

Rettsakten er hjemlet i INSPIRE-direktivet (rammedirektivet) artikkel 7 nr. 1. Rettsakten er en del av gjennomføringen av INSPIRE-direktivet. Departementet tar sikte på å gjennomføre rettsakten ved innkorporering i forskrift til lov 3. september 2010 nr. 56 om *infrastruktur for geografisk informasjon (geodataloven)*. I proposisjonen om geodataloven er ekstra kostnader knyttet til oppretting og tilrettelegging av harmoniserte distribusjonsbaser med tilhørende forvaltningsregime anslått til 11 mill. kr fram til 2019, jf. Prop. 121 L (2009-2010) kap. 10.3. Rettsakten er ikke antatt å ha administrative eller økonomiske konsekvenser ut over dette.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten har vært behandlet i spesialutvalget for miljø, og er funnet EØS-relevant og akseptabel.

32011R0102 Kommisjonsforordning (EU) nr. 102/2011 av 4. februar 2011 som endrer forordning (EU) nr. 1089/2010 om gjennomføring av direktiv 2007/2/EF vedrørende samvirkingsevne til geodatasett og –tjenester (vedlegg XX kap I MD gr2)

Sammendrag av innhold

Rettsakten endrer tidligere vedtatt forordning 1089/2010 om samvirkingsevne og dataharmonisering. Forordning 1089/2010 er en av fem gjennomføringsrettsakter til europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/2/EF av 14. mars 2007 om *etablering av en infrastruktur for geografisk informasjon i Det europeiske fellesskapet (INSPIRE)*. For å kunne dele data mellom virksomheter, må data og tjenester kunne samvirke. Data og tjenester må ha nødvendig samvirkingsevne (interoperabilitet). Det forutsetter at de forskjellige datasettene i tilstrekkelig grad er harmonisert til hverandre, dvs. følger visse felles regler for struktur, identifisering og klassifisering mv. Forordning 1089/2010 fastsetter krav til datamodell med utdypende spesifikasjoner for hvert datatema gruppert etter INSPIRE-direktivet vedlegg I, II og III.

Rettsakten fastsetter at det skal benyttes entydige datakoder når visse egenskaper for et geografisk objekt skal beskrives. Lovlige verdier for disse datakodene er listet opp som såkalte kodelister. For eksempel skal det angis med entydige datakoder om et registrert stedsnavn er offisielt fastsatt, bare er i uoffisiell bruk eller har gått ut av bruk (historisk navn). Kodelisteverdiene var opprinnelig i hovedsak veiledende.

Merknader

Rettsakten er hjemlet i INSPIRE-direktivet (rammedirektivet) artikkel 7 nr. 1. Rettsakten er en del av gjennomføringen av INSPIRE-direktivet. Departementet tar sikte på å gjennomføre rettsakten ved

innkorporering i forskrift til lov 3. september 2010 nr. 56 om infrastruktur for geografisk informasjon (geodataloven). Rettsakten er ikke antatt å ha administrative eller økonomiske konsekvenser ut over dette.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten har vært behandlet i spesialutvalget for miljø, og er funnet EØS-relevant og akseptabel.

32009R1221 Europaparlaments- og rådsforordning om organisasjoners frivillige deltagelse i en fellesskapsordning for miljøledelse og miljørevisjon (EMAS) og om opphevelse av forordning (EF) nr 761/2001 og kommisjonens beslutning 2001/681/EF og 2006/193/EF (vedlegg XX kap I MD gr2)

Sammendrag og innhold

Europaparlaments- og rådsforordning om organisasjoners frivillig deltagelse i en fellesskapsordning for miljøledelse og miljørevisjon (EMAS) er revidert og vedtatt som ny EMAS-forordning (EMAS III). EMAS III erstatter og opphever tidligere forordning (EF) nr 761/2001 (EMAS II) som er tatt inn i EØS-avtalens vedlegg XX nr. 2fa. Målet med revisjonen er å øke anvendelsen av EMAS som et viktig instrument i handlingsplanen for bærekraftig forbruk, produksjon og industripolitikk. EMAS har som formål å få en vedvarende forbedring av organisasjoners miljøinnsats gjennom innføring av miljøledelsessystem og miljørevisjon i de organisasjoner som deltar. Organisasjonene skal offentliggjøre rapporter om miljøprestasjoner og bærekraftig utvikling, attestert av uavhengig organ (tredjepartsertifisering).

Nærmere om innholdet: EMAS III inneholder mange av de samme elementene som EMAS II, men er bygget opp på en annen måte. På følgende områder er det vesentlige endringer:

- Foretak utenfor EU/EØS kan registreres (Global EMAS).
- registrering for virksomheter som har flere virksomheter/lokaliteter i ett eller flere land.
- større vekt på overholdelse av myndighetspålagte krav.
- Små- og mellomstore virksomheter kan få forlenget registreringscyklus fra tre til fem år, og godkjent miljørapport til registreringsorganet kan omhandle en periode på ett år til opp til to år under visse forutsetninger.
- Nytt og forenklet krav til bruk av logo, blant annet skal den ikke brukes slik at den kan forveksles med miljømerking.
- Det er lagt mer vekt på å følge opp virksomhetene og suspendere eller stryke dem ved brudd på forutsetningene (særlig lovpålagte miljøkrav).

Rettsaktens krav til EØS-landene er noe skjerpet og utvidet i forhold til EMAS II. Landene skal etablere et system for å sikre at informasjon og assistanse vedrørende lovpålagt miljøkrav som gjelder for virksomheten kan formidles til de organisasjoner som etterspør dette (registreringsorganer, akkrediteringsorganer, miljøsertifiserer). Det må kunne gis informasjon om:

- regulerte miljøkrav til virksomheten
- identifisering av alle myndigheter som forvalter slike miljøkrav
- informasjon om at virksomhetene overholder det lovpålagte miljøregelverket
- etablere nødvendige kontakter med slike myndigheter

Medlemslandene må sikre at organisasjonen som skal utføre dette, har nødvendig kompetanse og kapasitet med ressurser, både økonomisk og personmessig. Landene skal lage en årlig plan som tar for seg områder, aktiviteter og initiativer for å fremme EMAS generelt og bidra til at virksomhetene går for EMAS-registrering. Landene skal også i samarbeid med blant annet industriforeninger, forbrukerorganisasjoner, miljøorganisasjoner, handelsforeninger og andre lokale organisasjoner arbeide for å fremme registrering i EMAS-registret. Medlemsstatene er gitt en frist på 6 måneder etter forordningens ikrafttreden til å endre de prosedyrer som akkrediteringsorganene og registreringsorganene.

Merknader

Forordningen er hjemlet i EF-traktatens artikkel 175 om miljø. Gjeldende norsk lovgivning på området er hjemlet i lov av 13. mars 1981 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 52 c og forskrift av 21. mars 2003 om frivillig deltagelse for organisasjoner i en fellesskapsordning for

miljøstyring og miljørevisjon (EMAS). Rettsakten må implementeres i medhold av forurensningsloven § 52 c som en ny forskrift. EMAS III erstatter og opphever den tidligere EMAS-forskriften.

Administrative konsekvenser

Forordningen innebærer at EMAS-organisasjoner eller/og -områder fra land utenfor Norge kan registreres i det norske EMAS-registeret (Global EMAS). Dette innebærer sterkere grad av myndighetspåvirkning for så vidt gjelder promotion av ordningen, men også dette kun marginalt i forhold til tidligere. Klima- og forurensningsdirektoratet har rollen med å sikre informasjon og assistanse i henhold til dagens forordning. Denne rollen utøves slik EMAS III legger opp til. Det er imidlertid behov for å trekke Fylkesmannen sterkere inn i dette arbeidet, da de forvalter mange virksomheter som kan være aktuelle å registrere i et EMAS-register.

Økonomiske konsekvenser

Rettsakten vil ikke få økonomiske konsekvenser (dvs økte byrder) av betydning verken for private virksomheter eller for offentlige myndigheter.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten har vært behandlet i spesialutvalget for miljø og funnet EØS-relevant og akseptabel.

Kapittel V Avfall

32011R0333 Rådskonferanse (EU) nr. 333/2011 av 31. mars 2011 med kriterier for når jern-, stål og aluminiumsskrap opphører å være avfall (vedlegg XX kap V MD gr2)

Sammendrag av innhold

Rådskonferansen oppstiller kriterier for når jern-, stål- og aluminiumsskrap opphører å være avfall ("end-of-waste") under rammedirektivet for avfall (direktiv 2008/98/EF). Når kriteriene er oppfylt, vil metallet ikke lenger omfattes av avfallsregelverket, men styres av produkt- og kjemikalierregelverket, samt bransjestandarder, på linje med andre innsatsfaktorer i industrien. Opphør av avfallsfasen krever at avfallet gjennomgår en gitt form for gjenvinningsoperasjon og at produsenten har et kvalitetssikringssystem som oppfyller gitte kriterier.

Kvalitetssystemet skal verifiseres av en sertifisert instans hvert tredje år. Produsenten må skriftlig dokumentere at metallet sammenfaller med kvalitetskriteriene i rettsakten. Den skriftlige dokumentasjonen skal følge produktet til neste eier. Myndighetene kan ved tilsyn kontrollere dokumentasjonen på at metallskrapet har blitt produkt. Dokumentasjonen skal oppbevares i ett år. Formålet med rettsakten er å stimulere markedet for materialgjenvinning, og samtidig sette så strenge krav at miljø og helse ikke skades. Kriteriene kan revideres dersom det viser seg nødvendig. Tidspunkt for ikrafttredelse for rettsakten i medlemslandene er 20 dager etter publisering i *Official Journal* (08.04.2011), 28. april 2011. Det settes en overgangsperiode på seks måneder etter publisering. Fra 9. oktober 2011 skal den gjelde i alle medlemsstater. Formelt gjennomføres rettsakten i Norge ved beslutning i EØS-komiteén om innlemmelse i EØS-avtalen. Det følger ingen rapporteringsforpliktelser med rettsakten. Rettsakten er ikke oppfølging av internasjonale avtaler.

Merknader

Rettsakten er hjemlet i EF-traktaten artikkel 175 om miljø. I Norge i dag gjelder avfallsregelverket vanligvis til metallene er smeltet om. Rettsakten vil bli gjennomført i avfallsforskriften av 1. juni 2004.

Rettsakten vil ikke medføre administrative konsekvenser i Norge, utover at produsenter og importører bør følges opp ved tilsyn. Rettsakten får konsekvenser for de private aktørene som velger å definere metallskrap som produkt, blant annet kreves da registrering i REACH. Gjenvinningsbransjen har imidlertid ikke plikt til å definere metallskrap som produkt dersom den fortsatt ønsker å definere metallskrapet som avfall.

Gjennomføring av rettsakten forventes ikke å få økonomiske konsekvenser av betydning.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten har vært behandlet i Spesialutvalget for miljø, der Miljøverndepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Olje- og energidepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Kommunal- og regionaldepartementet, Samferdselsdepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Nærings- og handelsdepartementet, Finansdepartementet og Utenriksdepartementet er representert. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

RETTSAKTER SOM IKKE HAR KONSEKVENSER FOR NORSK LOVGIVNING

Vedlegg XX Miljø

Kapittel I

32009R0401 Europaparlaments- og rådsforordning nr. 401/2009 endring av forordning 1641/2003, som igjen var endring av forordning (EØF) nr. 1210/90 om opprettelse av Det europeiske miljøbyrå (EEA) og tilhørende organisatorisk nettverk (EIONET) (vedlegg XX kap I MD gr3)

Sammendrag av innhold

Rettsakten endrer og tilpasser forordning 1641/2003 om opprettelse av det europeiske miljøbyrå (EEA) og tilhørende organisatorisk nettverk (EIONET), som igjen var en endring av forordning EEC nr. 1210/90. Rettsakten innebærer i hovedsak en kodifisering av tidligere forordning slik at den samordnes med forordninger for andre tilsvarende organer. I tillegg er det foretatt noen få tilpasninger av administrativ karakter, men som ikke anses å være vesentlige.

Merknader

Rettsakten er vedtatt med hjemmel i EF-traktaten art. 175 (nå TFEU art. 192). Rettsakten vil ikke få konsekvenser av rettslig, administrativ eller økonomisk art for Norge, ut over det som allerede ligger i forordningen om EEA.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten har vært behandlet i Spesialutvalget for miljø, der Miljøverndepartementet, Olje- og energidepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Kommunal- og regionaldepartementet, Samferdselsdepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Nærings- og handelsdepartementet, Finansdepartementet og Utenriksdepartementet er representert. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

Kapittel V Avfall

32011D0632 Kommisjonens gjennomføringsvedtak 2011/632/EU med spørreskjema for rapportering av gjennomføring av direktiv 2000/76/EF om forbrenning av avfall (vedlegg XX kap V MD gr3)

Sammendrag av innhold

I henhold til direktiv 2000/76/EF (avfallsforbrenningsdirektivet) skal medlemsstatene hvert tredje år rapportere om gjennomføringen av direktivet på grunnlag av et spørreskjema som Kommisjonen har utarbeidet. Dette gjennomføringsvedtaket fra Kommisjonen fastslår at medlemsstater skal bruke spørreskjemaet som er vedlagt beslutningen til å rapportere på gjennomføringen av direktivet. Perioden det skal rapporteres for er 1. januar 2012 til 31. desember 2013. Dette er det tredje spørreskjemaet for rapportering på avfallsforbrenningsdirektivet. I utgangspunktet er rapporteringsperioden 3 år, men ettersom avfallsforbrenningsdirektivet opphører og erstattes av direktiv 2010/75/EU om integrert forurensningskontroll (IPPC direktivet) fra 7. januar 2014, gjelder kommisjonsbeslutning 2010/632/EU bare rapportering for en periode på 2 år.

Merknader

Kommisjonsbeslutningen er hjemlet i avfallsforbrenningsdirektivet 2000/76/EF, som igjen er hjemlet i EF-traktaten artikkel 175.

Rettslige konsekvenser for Norge: Det anses ikke å være behov for forskriftsendring for å gjennomføre beslutningen i norsk rett. Beslutningen ansees gjennomført når norske myndigheter bruker spørreskjemaet for å rapportere på gjennomføringen av avfallsforbrenningsdirektivet.

Administrative konsekvenser: Beslutningen får administrative konsekvenser ved at norske myndigheter må rapportere på gjennomføringen av avfallsforbrenningsdirektivet. Klima- og forurensningsdirektoratet vil trolig stå for rapporteringen.

Økonomiske konsekvenser: Beslutningen forventes ikke å få økonomiske konsekvenser ettersom rapporteringsforpliktelsene trolig vil kunne gjennomføres innenfor rammene av dagens ressursituasjon.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten er behandlet i spesialutvalget for miljø. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

-NÆRINGS- OG HANDELSDEPARTEMENTET

RETTSAKTER SOM KREVER LOV- ELLER BUDSJETTENDRING SAMT RETTSAKTER SOM KREVER FORSKRIFTSENDRING SOM VURDERES Å GRIPE VESENTLIG INN I NORSK HANDLEFRIHET

Vedlegg II Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering

Kapittel XX Fritt varebytte – generelt

32008R0764 Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr 764/2008 om prosedyrer ved anvendelse av teknisk regel på varer som lovlig markedsføres i annet EØS-land (vedlegg II kap XX NHD gr1)

Sammendrag av innhold

Prinsippet om gjensidig godkjenning innebærer at en vare som lovlig kan selges i ett medlemsland i utgangspunktet også skal kunne selges i andre medlemsland. Dette gjelder for vareområder som ikke er harmonisert i EF-retten. Prinsippet fremgår ikke uttrykkelig av TEF men er hjemlet i avtalens forbud mot kvantitative importrestriksjoner og tiltak med tilsvarende virkning jf. TEF artikkel 28 (EØS-avtalen artikkel 11). Prinsippet ble slått fast av EF-domstolen i Cassis de Dijon-saken fra 1979, og er senere utviklet i en rekke saker for domstolen. Unntak fra prinsippet kan begrunnes i hensyn som fremgår av TEF artikkel 30 (EØS-avtalen artikkel 13) eller er godtatt av EF-domstolen (EFTA-domstolen), såkalt tvingende allmenne hensyn. Slike unntak må være nødvendige og proporsjonale.

Fisk og fiskeprodukter faller utenfor EØS-avtalens virkeområde med mindre annet er særskilt angitt i medhold av EØS-avtalen artikkel 8 nr. 3. Det er særskilt angitt i EØS-avtalen artikkel 20 at de bestemmelsene som skal gjelde for fisk og fiskeprodukter er fastsatt i protokoll 9 til avtalen. Regler innenfor landbrukssektoren er også i stor grad unntatt EØS-avtalen. Dette er en følge av at visse varekategorier, som landbruksvarer, faller utenfor EØS-avtalens virkeområde med mindre annet er særskilt angitt i medhold av EØS-avtalen artikkel 8 nr. 3. Forordningene vil ikke komme til anvendelse for denne type regelverk.

Myndigheter og bedrifter har hatt manglende kjennskap til prinsippet om gjensidig godkjenning. I tillegg har det hersket usikkerhet om prinsippets innhold og omfang. Mangel på administrativt samarbeid og effektive nettverk mellom ansvarlige myndigheter har også begrenset prinsippets virkning. En slik mekanisme er viktig for å unngå at tvister havner i rettsapparatet, noe som er både tidkrevende og kostbart.

For å sørge for en bedre anvendelse av prinsippet om gjensidig godkjenning av varer, la Europakommisjonen (Kommisjonen) frem et forslag om å regulere visse elementer av prinsippet. Forslaget ble lagt frem 14. mai 2007, og er en del av en mer omfattende regulering også kalt varepakken.

Varepakken består av to forordninger og en beslutning. Den ene forordningen (765/2008) gjelder det harmoniserte vareområdet, der det finnes felles krav til industrivarer. Den andre (764/2008) gjelder de ikke-harmoniserte vareområdet, der prinsippet om gjensidig godkjenning gjelder. Se omtale av forordning 765/2008. Hovedmålsettingene med regelverkspakken er å bedre flyten av varer og samtidig sikre trygge varer for forbrukerne.

Etter at Kommisjonen hadde lagt frem sitt forslag, kom det inn en rekke endringsforslag. I november voterte IMCO over rundt 500 endringsforslag. Det har hele tiden vært lagt opp til at regelverksforslaget skal vedtas etter første lesning i Parlamentet. Derfor ble det avholdt "dialog"-møter mellom Kommisjonen, Rådet og Parlamentet. Formålet med møtene var å komme til enighet om regelverksforslaget, med sikte på å kunne vedta det på første lesning. Dette har vært en meget lukket prosess med hyppige møter. EFTA-landene har ikke deltatt her.

Europaparlamentet stemte gjennom forslaget i plenum den 21. februar. Forslaget som ble stemt gjennom i parlamentet inneholdt noen endringer i forhold til Kommisjonens forslag. Rådet vedtok forordningen 23. juni 2008. Den ble publisert i Official Journal den 13. august 2008.

Virkemidler

Regelverket inneholder tiltak for å forbedre anvendelsen av prinsippet om gjensidig godkjenning. For det første gis det prosedyrer myndighetene må følge når de oppdager varer som ikke er i samsvar med nasjonalt regelverk. Selve prinsippet er ikke regulert, og vil fortsette å gjelde på samme grunnlag som i dag.

Medlemslandene skal opprette varekontaktpunkter. Deres oppgave vil være å gi næringsdrivende informasjon om de tekniske regler som gjelder for en vare, eller å henvise til ansvarlig myndighet. Reguleringen må ses i sammenheng med andre tiltak, f.eks. prosedyren for melding av forslag til nasjonale tekniske regler etter 98/34-direktivet. Direktivet er gjennomført i Norge ved EØS-høringsloven.

Prosedyrer

Forordningen inneholder prosedyrer som nasjonale myndigheter må følge dersom de vurderer å anvende en teknisk regel på en vare som lovlig markedsføres i et annet medlemsland, og på denne måte nekter adgang eller krever endring for varen. Dersom myndighetene finner at en varen ikke er i overensstemmelse med nasjonale tekniske krav, må de kontakte produsenten/importøren for å få teknisk informasjon om varen. De må få navnet på medlemsstaten der varen er lovlig produsert og, om nødvendig, få en vareprøve. Videre kan medlemsstaten kontakte produksjonsstaten for å få informasjon om varen er lovlig produsert og hvilke regler som gjelder der.

Deretter må nasjonale myndigheter vurdere nødvendigheten av å anvende regelen i det bestemte tilfellet og proporsjonaliteten av å anvende regelen, herunder om alternative, mindre restriktive tiltak kan anvendes. Importøren må informeres om resultatet av testen.

Dersom nasjonale myndigheter har til hensikt å begrense markedsadgangen for en vare, må de (i) skriftlig informere importøren om at man akter å anvende en teknisk regel; (ii) spesifisere den tekniske regel som beslutningen skal baseres på; (iii) vise til tilstrekkelig teknisk eller vitenskapelig dokumentasjon. Denne må vise at beslutningen er legitim i forhold tvingende allmenne hensyn, samt at det er nødvendig at regelen anvendes og mindre restriktive tiltak ikke er anvendbare; (iv) gi operatøren anledning til å komme med kommentarer innen 20 virkedager før et vedtak blir truffet; (v) ta tilbørlig hensyn til disse kommentarene i begrunnelsen for vedtaket; og (vi) gi operatøren beskjed om det endelige vedtaket og hvordan vedtaket kan påklages.

Administrativt samarbeid

Det skal opprettes nasjonale kontaktpunkter ("Product Contact Points"), som skal gi næringsdrivende informasjon om tekniske regler og om relevante myndigheter.

Merknader

Nærings- og handelsdepartementet sendte forslagene på bred høring i Norge i mars 2007. I høringsrunden kom det inn 25 uttalelser, 15 med merknader. Innspillene var hovedsakelig positive, med enkelte tekniske merknader. Det er utformet en felles EFTA-kommentar på bakgrunn av høringsuttalelsene, som ble sendt til Rådet og Parlamentet den 6. juli 2007.

Norge og EFTA har hele tiden støttet en felles regulering av ikke-harmoniserte varer. Dette vil sikre en korrekt anvendelse av prinsippet om gjensidig godkjenning og vil også gjøre prinsippet mer kjent blant myndigheter og produsenter. Det er viktig for en åpen økonomi som vår å operere i et marked som etterlever prinsippet. For norsk næringsliv er det viktig å unngå unødvendig belastende kostnader ved å tilpasse varer lovlig omsatt i Norge til andre lands nasjonale bestemmelser, eller kostnader til tilleggtesting og -merking, i tillegg til belastningen ved tiden og ressursene som går med til dette.

Gjennomføring av forordningen vil kreve regulering i nasjonalt regelverk. Regelverket vil implementeres ved lov i Norge. Gjennomføring av regelverket i norsk rett vil ikke medføre vesentlige negative konsekvenser for næringsliv eller myndigheter.

Beslutningen om innlemmelse av forordning (EF) nr. 764/2008 vil bli tatt med forbehold om Stortingets samtykke etter EØS-avtalens artikkel 103 fordi den krever lovendring.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten er behandlet i Spesialutvalget for handelsforenkling, der Nærings- og handelsdepartementet, Arbeidsdepartementet, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Finansdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet, Forsvarsdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet, Kommunal- og regionaldepartementet, Kulturdepartementet, Kunnskapsdepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Miljøverndepartementet, Olje- og energidepartementet, Samferdselsdepartementet og Utenriksdepartementet er representert. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

32008R0765 Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr 765/2008 om krav til akkreditering og markedskontroll i forbindelse med markedsføring av produkter (vedlegg II kap XIX NHD gr1)

Sammendrag av innhold

Prinsippet om fri flyt av varer er en av de sentrale reglene i EØS-avtalen. EØS-avtalen inneholder en rekke regler som skal sikre at dette prinsippet etterleveres. Tekniske handelshindringer er en type hindringer på den frie bevegelse av varer som skyldes at statene opererer med ulike produktkrav og standarder. For å redusere risikoen for slike tekniske handelshindringer er det et mål å harmonisere varekravene i alle EØS-landene.

"Den nye metode" er en stadig vanligere måte å harmonisere varekrav på. Metoden innebærer kort fortalt at kun vesentlige krav som berører helse, miljø- og/eller sikkerhetsaspekter ved en vare nedfelles i direktiver. Direktivene henviser så til europeiske standarder som utarbeides av europeiske standardiseringsorganisasjoner på oppdrag fra EU og EFTA. Dersom en vare er i samsvar med standardene, oppfylles kravene. Varer som oppfyller kravene påføres CE-merking.

Behovet for regelendringer

Ulik håndheving av fellesreglene om markedskontroll, utpeking av tekniske kontrollorgan, bruk av akkreditering med mer har medført usikkerhet for økonomiske aktører, myndighetene og forbrukerne i EØS-området. CE-merket har heller ikke den nødvendige tillit hos de ulike aktørene i markedet og bedrifter møter blant annet krav om tilleggtesting- og merking. Europakommisjonen (Kommisjonen) ønsket på denne bakgrunn å styrke tilliten til CE-merket ved å revidere ulike elementer i den nye metode, se Kommisjonens meddelelse 7. mai 2003 om en bedre anvendelse av nye metode og rådets resolusjon 10. november 2003 om Kommisjonens meddelelse.

Varepakken består av to forordninger og en beslutning. Den ene forordningen gjelder det harmoniserte vareområdet, der det finnes felles krav til industrivarer. Den andre gjelder de ikke-harmoniserte vareområdet, der prinsippet om gjensidig godkjenning gjelder. Denne behandles i et eget EØS-notat, da det opprinnelig ble lagt opp til å gjennomføre varepakken i to separate lover (en for det harmoniserte og en for det ikke-harmoniserte vareområdet). Hovedmålsettingene med regelverkspakken er å bedre flyten av varer og samtidig sikre trygge varer for forbrukerne.

Nærmere om innholdet i forordning 765/2008

Forordningen inneholder regler om akkreditering, markedskontroll, varer fra tredjeland og CE-merking.

Akkreditering

Kommisjonen foreslår felles regler for akkreditering med felles prinsipper for organisering av akkrediteringsarbeidet. Dette vil styrke tilliten til at andre lands utpekte tekniske kontrollorganer har den nødvendige kompetente og tilliten til testresultater og sertifiseringer de gir. Det skal være ett nasjonalt akkrediteringsorgan. Dette skal operere på en "not for profit"-basis og skal ikke konkurrere med tekniske kontrollorgan eller akkrediteringsorganer i andre land. Det stilles en rekke konkrete krav til organiseringen og virksomheten til akkrediteringsorganet. Forordningen legger opp til at myndighetene må sørge for at det nasjonale akkrediteringsorganet deltar i systemet for såkalte "peer evaluations" (kollegakontroll). Det er den europeiske akkrediteringsorganisasjonen EA som er ansvarlig for systemet med kollegakontroll.

Markedstilsyn

For å sikre lik og effektiv håndheving av varedirektivene, innfører forordningen minimumskrav til organisering av markedstilsynet nasjonalt og krav til deltakelse i administrativt samarbeid på fellesskapsnivå, herunder utveksling av informasjon. Markedstilsynet skal organiseres på en slik måte at den sikrer at varer på markedet er i samsvar med regelverket. Det skal etableres egnede ordninger for kommunikasjon og samordning mellom markedstilsynsmyndighetene. Medlemslandene skal informere Kommisjonen og de andre medlemslandene om hvilke nasjonale myndigheter som har kompetanse til å utføre markedstilsyn. Det skal lage nasjonale markedstilsynsprogram som skal kommuniseres til Kommisjonen, de andre medlemslandene og offentligheten. Det skal etableres fellesskapsløsninger for informasjonsutveksling om varer som ikke er i samsvar med regelverket og for varer med alvorlig risiko.

Varer fra tredjeland

Tredjeland sforordningen (339/93/EF) erstattes med reglene i varepakken. Forordningen gir regler for tollmyndighetenes kontroll av varer fra tredjeland som passerer grensen og går inn i det indre marked. Tollmyndighetene kan stoppe en vare i tre dager for nærmere vurdering av markedstilsynsvarene. De får hjemmel til å destruere farlige varer/varer med alvorlig risiko.

CE-merking

Forordningen slår fast at det bare skal være et merke, CE-merking, som kan påføres varer omfattet av harmonisert lovgivningen. Ingen andre varer skal påføres CE-merking. CE-merking utelukker ikke andre "kvalitetsmerker", men de må ikke være villedende i forhold til CE-merkingen. Medlemsstatene kan ta rettslige skritt hvis CE-merkingen blir misbrukt.

Merknader

Norge har deltatt i Kommisjonens arbeid med å revidere den nye metode. Revideringsdokumentene har fortløpende blitt sendt på høring og drøftet i nasjonal referansegruppe for handelsforenkling, der departementene, direktoratene, arbeidslivets parter, standardiseringsorganisasjonene, mv. er representert. Det er gitt EFTA-innspill til de viktigste dokumentene i prosessen. Både myndigheter, næringsliv og forbrukere har underveis i prosessen hovedsakelig støttet forslagene.

Norge og EFTA har deltatt med innspill til arbeidet på Kommissjonsnivå. Norge har i hovedsak vært positiv til og stilt seg bak forslagene i varepakken. Vi mener som utgangspunkt at varepakken er i tråd med norske interesser. Den er viktig fordi den kan bidra til å effektivisere handelen med våre viktigste handelspartnere i EU. Ca. 70 % av vår eksport og import kommer fra EU-landene. Frie varebevegelser er en viktig drivkraft for konkurranseevne og økonomisk vekst i EØS-området, og harmoniserer med målsetningene i Lisboa-strategien.

Varepakken vil medføre behov for endringer i norsk regelverk. Akkrediterings- og markedskontrollfunksjonen må endres og styrkes. Regelverket vil virke horisontalt, dvs. at det vil favne over flere departementers fagområder. Det har derfor blitt opprettet en interdepartemental arbeidsgruppe der man har diskutert regelverksforslaget, samt gjennomføringen i norsk rett.

Beslutningen om innlemmelse av forordning (EF) nr. 765/2008 vil bli tatt med forbehold om Stortingets samtykke etter EØS-avtalens artikkel 103 fordi den krever lovendring.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten er behandlet i Spesialutvalget for handelsforenkling, der Nærings- og handelsdepartementet, Arbeidsdepartementet, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Finansdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet, Forsvarsdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet, Kommunal- og regionaldepartementet, Kulturdepartementet, Kunnskapsdepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Miljøverndepartementet, Olje- og energidepartementet, Samferdselsdepartementet og Utenriksdepartementet er representert. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

Protokoll 31 om samarbeid på særlige områder utenfor de fire friheter

32010R0911 Råds- og parlamentsforordning (EU) nr. 911/2010 av 22. september 2010 om det europeiske jordobservasjonsprogrammet GMES og dets initielle operasjoner (2011-2013) (protokoll 31 NHD gr1)

Sammendrag av innhold

Forordningen etablerer den innledende driftsfasen (GIO) av det europeiske jordobservasjonsprogrammet Global Monitoring for Environment and Security (GMES), som har varighet fra 2011 til 2013. Forordningen inneholder regler for implementeringen av programmet, herunder hvilke tjenester som skal utvikles innenfor programmet, programmets styringsstruktur, retningslinjer for finansiering, føringer for datapolicy og regler for tredjelandsdeltakelse.

Merknader

Forordningen ble vedtatt i EU 22. september 2010. Regjeringen ga 15. desember 2011 NHD mandat til å forhandle frem avtale med EU om norsk deltagelse. Det har blitt oppnådd enighet med EU om vilkårene for norsk deltagelse og det legges opp til at forordningen skal tas inn i EØS-avtalen på EØS-komiteens møte 13. juli 2012. Siden gjennomføringen av EØS-komiteens beslutning vil ha budsjettmessige konsekvenser, er Stortingets samtykke nødvendig i samsvar med Grunnlovens § 26 annet ledd. Det tas på denne bakgrunn artikkel 103-forbehold. Norsk deltagelse i den innledende driftsfasen av GMES medfører et økonomisk bidrag til programmet som er beregnet til 29 mill. kroner for perioden 2011-2013. Finansieringen håndteres innenfor den ordinære budsjettprosessen. Det anses ikke som nødvendig at forordningen tas inn i norsk rett i form av lov eller forskrift. Dette er i tråd med praksis for forordningene som styrer Norges deltagelse i EUs satellitnavigasjonsprogram Galileo. Forordningen angår utelukkende implementering og drift av den innledende driftsfasen av GMES og har således ikke konsekvenser for øvrig norsk rett.

Status

Den innledende driftsfasen av GMES er under implementering i EU. NHD fikk 15. desember 2011 mandat fra regjeringen til å forhandle frem en avtale med EU om norsk deltagelse i programmet. NHD og MD drøftet betingelsene for norsk deltagelse med Europakommisjonen og EEAS i møte 27. april 2012. EU-siden er positive til at EFTA-landene slutter seg til programmet. Det regnes som mest hensiktsmessig å basere deltagelsen på samme modell som har blitt benyttet for Galileo-programmet. Liechtenstein har bekreftet at de ikke ønsker å delta, mens Island fortsatt vurderer spørsmålet.

For å sikre norsk deltagelse i programmet i 2012 må EØS-komiteebeslutningen vedtas 13. juli 2012. NHD og EFTA-sekretariatet arbeider med sikte på å få til dette. I forbindelse med EØS-komiteebeslutningen vil det fremmes kongelig resolusjon i statsrådet 22. juni 2012 om norsk deltagelse i den innledende driftsfasen av GMES. I etterkant av EØS-komiteebeslutningen vil saken forelegges Stortinget i form av en stortingsproposisjon.

Vurdering

Innlemmelse av forordningen i EØS-avtalen er en forutsetning for norsk deltagelse i den innledende driftsfasen av GMES.

Når forordningen innlemmes i EØS-avtalen er det viktig at følgende hensyn ivaretas:

- At Norge sikres plass i GMES' styrende organer for bedre å kunne ivareta norske interesser i programmets videre utvikling.
- At norske virksomheter sikres tilsvarende rett som tilbydere fra EU-landene til å delta i anbudskonkurransene i den innledende driftsfasen.
- At lokalisering av GMES bakkeinfrastruktur på Svalbard, Troll og fastlands-Norge sikres, innenfor rammen av norsk lovgivning og Norges internasjonale forpliktelser.
- At Norge sikres rett, men ikke plikt, til å delta i GMES' driftsfase etter GIO-fasen.
- At Norges finansielle bidrag i den innledende driftsfasen beregnes med utgangspunkt i BNP, og sees i forhold til løsninger på spørsmål om deltagelse i styrende organer, eierskap til materielle og immaterielle verdier, samt byrdefordeling og risiko knyttet til budsjett- og erstatningsansvar.

Sakkyndige instansers merknader

Norsk deltakelse i den innledende driftsfasen av GMES ble utredet av Norsk Romsenter i forbindelse med regjeringens beslutning 15. desember 2011 om å innlede forhandlinger med EU om dette. Deltakelse i programmet har vært drøftet med berørte departementer gjennom det interdepartementale koordineringsutvalget for romvirksomhet.

Jordobservasjonsdata fra GMES vil bli av stor betydning for norsk forvaltning og forskning, særlig i nordområdene. Norsk deltakelse i programmet vurderes som ønskelig, særlig for å sikre godt tjenestetilbud i norske områder. Forordningen er EØS-relevant og akseptabel.

RETTSAKTER SOM KREVER FORSKRIFTSENDRING SOM IKKE GRIPER VESENTLIG INN I NORSK HANDLEFRIHET

Vedlegg II Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering

Kapittel IX Måleinstrumenter

32011L0017 Europaparlaments- og rådsdirektiv 2011/17/EU av 9. mars 2011 om oppheving av rådsdirektiv 71/317/EØF, 71/347/EØF, 71/349/EØF, 74/148/EØF, 75/33/EØF, 76/765/EØF, 76/766/EØF og 86/217/EØF på området for måleteknikk (vedlegg II kap IX NHD gr2)

Sammendrag av innhold

Direktiv 2011/17/EF opphever åtte direktiver på området for måleteknikk. Direktivene som oppheves er teknisk utdaterte og lite i bruk, og det er ikke ansett å være handelshindringer på områdene som dekkes av disse direktivene. Det følger av direktiv 2011/17/EF at opphevelsen av direktiv 71/317/EØF, 71/347/EØF, 74/148/EØF, 75/33/EØF, 76/765/EØF, 76/766/EØF og 86/217/EØF skal ha virkning i EU fra 1. desember 2015, mens opphevelsen av direktiv 71/349/EØF skal ha virkning i EU 1. juli 2011.

I direktiv 2011/17/EF artikkel 4 er det tatt forebehold om at Kommisjonen skal fremlegge en rapport med vurdering av om direktivene som er vedtatt opphevet, skal tas inn i direktiv 2004/22/EF om måleinstrumenter. I denne rapporten, COM(2011)357, fremgår det at Kommisjonens synspunkt er at de ovennevnte direktivene ikke bør tas inn i direktiv 2004/22/EF, og det bekreftes at man mener at det ikke er behov for harmonisering på de områdene direktivene gjelder. Det fremgår videre at Kommisjonen ikke er i mot nasjonal regulering av de gjeldende områdene, men at det ikke er behov for harmonisering gjennom direktiv.

Merknader

Av de åtte direktivene som direktiv 2011/17/EF opphever, er det bare direktiv 71/347/EØF om måling av hektolitermasse av korn, direktiv 76/766/EØF om alkoholtabeller og direktiv 71/349/EØF om kalibrering av skipstanker som er implementert i Norge, i henholdsvis forskrift 21. desember 2007 nr. 1731 om måling av hektolitermassen av korn, forskrift 21. desember 2007 nr. 1729 om alkoholtabeller og forskrift 21. desember 2007 nr. 1748 om kalibrering av skipstanker som brukes som grunnlag for økonomisk oppgjør. Det må vurderes om de måletekniske kravene på disse områdene skal videreføres som nasjonale krav, eller om forskriftene skal oppheves.

Forslag til endring i forskrift 21. desember 2007 nr. 1748 om kalibrering av skipstanker som brukes som grunnlag for økonomisk oppgjør, ble sendt på høring 23. august 2011 med høringsfrist 1. november 2011. Endringsforslaget innebærer at forskriftens forankring i direktiv 71/349/EØF fjernes, slik at kravene til skipstanker blir nasjonale krav.

Opphevelsen av de øvrige direktivene får ikke virkning i EU før fra 1. desember 2015, og prosessen med endring av nasjonalt regelverk er derfor ikke igangsatt.

Sakkyndige instansers merknader

Justervesenet har hatt direktivet til vurdering og finner det EØS-relevant og akseptabelt.

RETTSAKTER SOM IKKE HAR KONSEKVENSER FOR NORSK LOVGIVNING

Vedlegg II Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering

Kapittel XIX Generelle bestemmelser innen området tekniske handelshinder

32008D0768 Europaparlaments- og rådsbeslutning nr. 768/2008/EF av 9. juli 2008 om en felles ramme for markedsføring av produkter, og om oppheving av rådsbeslutning 93/465/EØF (vedlegg II kap XIX NHD gr3)

Sammendrag av innhold

Beslutningen fastsetter retningslinjer for fellesskapsorganene når de skal utarbeide eller revidere regelverk som harmoniserer krav for varer. Den definerer en del felleselementer, som definisjoner, krav til økonomiske aktører og ulike samsvarsvurderingsprosedyrer, og hvordan disse elementene skal benyttes. Formålet med beslutningen er å strømlinjeforme fremtidig harmonisert EØS-regelverk, slik at det blir lettere for bedrifter å forstå og forholde seg til. Sentrale begreper og prosedyrer skal defineres på samme måte i ulike direktiver og forordninger. Videre følger det av beslutningen at den nye metode som hovedregel skal benyttes ved utarbeidelse av harmoniserte krav til varer i det indre marked.

Merknader

Beslutningen retter seg mot EUs lovgivende organer og skal ikke gjennomføres i norsk rett. Beslutningen vil imidlertid bli tatt inn i EØS-avtalen som en bindende rettsakt. Dette har sin bakgrunn i at beslutningen må ses i sammenheng med forordning (EF) nr. 765/2008 (se omtale ovenfor), og at EU i sin revisjon av varedirektiver har henvist direkte til beslutningens vedlegg.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten er behandlet i Spesialutvalget for handelsforenkling, der Nærings- og handelsdepartementet, Arbeidsdepartementet, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Finansdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet, Forsvarsdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Justis- og politidepartementet, Kommunal- og regionaldepartementet, Kulturdepartementet, Kunnskapsdepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Miljøverndepartementet, Olje- og energidepartementet, Samferdselsdepartementet og Utenriksdepartementet er representert. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

Vedlegg XIII Transport

Kapittel V Sjøtransport

32011D0821 Kommisjonsbeslutning 2011/821 av 7. desember 2011 om anerkjennelse av Kapp Verde med hensyn til opplæring og sertifisering av sjøfolk (vedlegg XIII kap V NHD gr3)

Sammendrag av innhold

Kommisjonen har ved beslutning 2011/821 av 7. desember 2011 vedtatt å anerkjenne Kapp Verde med hensyn til opplæring og sertifisering av sjøfolk etter direktiv 2008/106/EF om minimumskrav til sjøfolks kvalifikasjoner.

Etter direktiv 2008/106/EF må medlemsstater som ønsker å anerkjenne sjøfolks sertifikater utstedt av tredjestater meddele dette til Kommisjonen som i tillegg til å undersøke om vedkommende stat er part i den internasjonale konvensjon om normer for opplæring, sertifikater og vakhold for sjøfolk (STCW) også vurderer om kravene i den konvensjonen blir overholdt.

Etter anmodning fra Kypros har Kommisjonen vurdert Kapp Verde myndigheters praksis og funnet å kunne anerkjenne Kapp Verde slik at sertifikater utstedt av den staten kan anerkjennes av medlemsstatene. Kommisjonen fant at Kapp Verde overholder konvensjonens krav, herunder tilfredsstillende tiltak for å unngå forfalskning. Kommisjonen har drøftet saken med ekspertgruppen COSS (Committe on safe seas and on the prevention of pollution from ships), og innholdet er i samsvar med gruppens oppfatning. Norge er representert i ekspertgruppen med representanter fra Sjøfartsdirektoratet og NHD. Det følger av direktiv 2008/106/EF at stater som blir godtatt for anerkjennelse av sertifikater skal gjennomgå en ny vurdering av Kommisjonen jevnlig, minst hvert femte år.

Merknader

Innen EU er beslutningen gjort gjeldende fra 7. desember 2011.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten er vurdert av spesialutvalget for transport og er funnet EØS-relevant og akseptabel.

32011D0822 Kommisjonsbeslutning 2011/822 av 7. desember 2011 om anerkjennelse av Bangladesh med hensyn til opplæring og sertifisering av sjøfolk (vedlegg XIII kap V NHD gr3)

Sammendrag av innhold

Kommisjonen har ved beslutning 2011/822 av 7. desember 2011 vedtatt å anerkjenne Bangladesh med hensyn til opplæring og sertifisering av sjøfolk etter direktiv 2008/106/EF om minimumskrav til sjøfolks kvalifikasjoner.

Etter direktiv 2008/106/EF må medlemsstater som ønsker å anerkjenne sjøfolks sertifikater utstedt av tredjestater meddele dette til Kommisjonen som i tillegg til å undersøke om vedkommende stat er part i den internasjonale konvensjon om normer for opplæring, sertifikater og vakthold for sjøfolk (STCW) også vurderer om kravene i den konvensjonen blir overholdt.

Etter anmodning fra Kypros, Italia og Belgia har Kommisjonen vurdert Bangladeshs myndigheters praksis og funnet å kunne anerkjenne Bangladesh slik at sertifikater utstedt av den staten kan anerkjennes av medlemsstatene.

Kommisjonen fant at Bangladesh overholder konvensjonens krav, herunder tilfredsstillende tiltak for å unngå forfalskning. Kommisjonen har drøftet saken med ekspertgruppen COSS (Committe on safe seas and on the prevention of pollution from ships), og innholdet er i samsvar med gruppens oppfatning. Norge er representert i ekspertgruppen med representanter fra Sjøfartsdirektoratet og NHD. Det følger av direktiv 2008/106/EF at stater som blir godtatt for anerkjennelse av sertifikater skal gjennomgå en ny vurdering av Kommisjonen jevnlig, minst hvert femte år.

Merknader

Innenfor EU er beslutningen gjort gjeldende fra 7. desember 2011.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten er vurdert av spesialutvalget for transport og er funnet EØS-relevant og akseptabel.

32012D0075 Kommisjonsbeslutning 2012/75 av 9. februar 2012 om anerkjennelse av Ghana med hensyn til opplæring og sertifisering av sjøfolk (vedlegg XIII kap V NHD gr3)

Sammendrag av innhold

Kommisjonen har ved beslutning 2012/75 av 9. februar 2012 vedtatt å anerkjenne Ghana med hensyn til opplæring og sertifisering av sjøfolk etter direktiv 2008/106/EF om minimumskrav til sjøfolks kvalifikasjoner.

Etter direktiv 2008/106/EF må medlemsstater som ønsker å anerkjenne sjøfolks sertifikater utstedt av tredjestater meddele dette til Kommisjonen, som i tillegg til å undersøke om vedkommende stat er part i den internasjonale konvensjon om normer for opplæring, sertifikater og vakthold for sjøfolk (STCW), også vurderer om kravene i den konvensjonen blir overholdt.

Etter anmodning fra Kypros har Kommisjonen vurdert Ghanas myndigheters praksis og funnet å kunne anerkjenne Ghana slik at sertifikater utstedt av den staten kan anerkjennes av medlemsstatene. Kommisjonen fant at Ghana, selv om det fortsatt er enkelte utestående punkter, samlet sett overholder konvensjonens krav, herunder tilfredsstillende tiltak for å unngå forfalskning.

Kommisjonen har drøftet saken med ekspertgruppen COSS (Committee on safe seas and on the prevention of pollution from ships), og innholdet er i samsvar med gruppens oppfatning. Norge er representert i ekspertgruppen med representanter fra Sjøfartsdirektoratet og NHD. Det følger av direktiv 2008/106/EF at stater som blir godtatt for anerkjennelse av sertifikater skal gjennomgå en ny vurdering av Kommisjonen jevnlig, minst hvert femte år.

Merknader

Rettsakten får ikke økonomiske konsekvenser for offentlige myndigheter eller private.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten er vurdert av spesialutvalget for transport og er funnet EØS-relevant og akseptabel.

32012D0076 Kommisjonsbeslutning 2012/76 om anerkjennelse av Uruguay med hensyn til opplæring og sertifisering av sjøfolk (vedlegg XIII kap V NHD gr3)

Sammendrag av innhold

Kommisjonen har ved beslutning 2011/822 av 7. desember 2011 vedtatt å anerkjenne Uruguay med hensyn til opplæring og sertifisering av sjøfolk etter direktiv 2008/106/EF om minimumskrav til sjøfolks kvalifikasjoner. Etter direktiv 2008/106/EF må medlemsstater som ønsker å anerkjenne sjøfolks sertifikater utstedt av tredjestater meddele dette til Kommisjonen, som i tillegg til å undersøke om vedkommende stat er part i den internasjonale konvensjon om normer for opplæring, sertifikater og vakthold for sjøfolk (STCW), også vurderer om kravene i den konvensjonen blir overholdt.

Etter anmodning fra Spania har Kommisjonen vurdert Uruguays myndigheters praksis og funnet å kunne anerkjenne Uruguay slik at sertifikater utstedt av den staten kan anerkjennes av medlemsstatene. Kommisjonen fant at Uruguay etter en samlet vurdering overholder konvensjonens krav, herunder tilfredsstillende tiltak for å unngå forfalskning.

Kommisjonen har drøftet saken med ekspertgruppen COSS (Committee on safe seas and on the prevention of pollution from ships), og innholdet er i samsvar med gruppens oppfatning. Norge er representert i ekspertgruppen med representanter fra Sjøfartsdirektoratet og NHD. Det følger av direktiv 2008/106/EF at stater som blir godtatt for anerkjennelse av sertifikater skal gjennomgå en ny vurdering av Kommisjonen jevnlig, minst hvert femte år.

Merknader

Rettsakten medfører ingen økonomiske konsekvenser for offentlige myndigheter eller private.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten er vurdert av spesialutvalget for transport og er funnet EØS-relevant og akseptabel.

Protokoll 31 om samarbeid på særlige områder utenfor de fire friheter

EØS-komitébeslutning om deltakelse for budsjettåret 2012 i samarbeid om gjennomføring og utvikling av det indre marked (budsjettpostene 12.02.01,12.01.04.01, 02.03.01 og 02.01.04.01) (prot 31 NHD gr3)

Sammenheng av innhold

EFTA/EØS-landene har siden 2004 bidratt med finansiering av Europakommisjonens aktiviteter knyttet til gjennomføring og utvikling av det indre marked. Budsjettpostene 12.02.01,12.01.04.01, 02.03.01 og 02.01.04.01 finansierer en rekke aktiviteter som administreres av generaldirektoratene for henholdsvis det indre marked og for næringspolitikk i Europakommisjonen. Formålet med aktivitetene er å legge til rette for et mer velfungerende indre marked. Aktivitetene omfatter bl.a. den uformelle problemløsningsmekanismen SOLVIT, administrativt samarbeid gjennom informasjonssystemet for det indre marked (IMI), nettportalen "Ditt Europa" med informasjon til privatpersoner og bedrifter samt ulike studier, utvikling av statistikk og undersøkelser av hvordan det indre marked fungerer. Den omfatter også tiltak knyttet til handelsforenkling for varer, blant annet notifikasjon, sertifisering og sektoriell tilnærming. For 2012 er det forventet at Europakommisjonen vil videreføre aktivitetene i tråd med dagens ordning. Mye av aktiviteten forventes å bli knyttet til oppfølgingen av handlingsplanen for det indre marked (Single Market Act), hvor forslagene til nytt regelverk er ventet vedtatt innen 2012. Det er blant annet lagt frem forslag til et nytt europeisk standardiseringssystem. Videre vektlegges oppfølging av regelverk for varer (varepakken) og styrket markedstilsyn.

Merknader

Norsk bidrag til budsjettpostene ligger an til å være om lag 4 millioner kroner. De forventede økonomiske konsekvenser for deltakelse er innarbeidet i budsjettet til Nærings- og handelsdepartementet for 2012, i kapittel 924 om internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer. Utover dette bidraget anses ikke deltakelse å medføre økonomiske eller administrative konsekvenser i Norge. Norge vil imidlertid bli inkludert i aktiviteter under budsjettpostene. Dette vil synliggjøre norsk deltakelse i det indre marked og bidra til økt kjennskap til at norske bedrifter og privatpersoner har fulle rettigheter i det indre marked. Norske bedrifter og privatpersoner vil blant annet kunne møte på færre problemer i andre EØS-land og de vil i større grad bli klar over sine egne rettigheter og kunne benytte seg av dem. Flere av aktivitetene kan bidra til økt kunnskap i forvaltningen om problemer eller utfordringer knyttet til gjennomføring av det indre marked, i Norge og ellers i EØS-området.

Sakkyndige instansers merknader

Nærings- og handelsdepartementets vurdering er at deltakelse i aktivitetene under disse budsjettlinjene er i vår felles interesse og vil være et viktig bidrag til å øke kjennskapen til norsk deltakelse i det indre marked. Det vil således bidra positivt til verdiskaping i Norge og ellers i EØS. Bidraget til budsjettlinjene for gjennomføring og utvikling av det indre marked er vurdert som EØS-relevant og akseptabel.

-SAMFERDSELSDEPARTEMENTET

RETTSAKTER SOM KREVER FORSKRIFTSENDRING SOM IKKE GRIPER VESENTLIG INN I NORSK HANDLEFRIHET

Vedlegg II Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering

Kapittel I Kjøretøyer

32012R0249 Kommisjonsforordning (EU) Nr. 249/2012 av 21. mars 2012 om endring av forordning (EU) nr. 19/2011 om krav til typegodkjenning av fabrikantens lovpliktige fabrikasjonsplate til bil og tilhenger til bil (vedlegg II kap I SD gr2)

Sammendrag av innhold

Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 661/2009 fastlegger generelle bestemmelser for krav om typegodkjenning av motorvogner, herunder identifikasjonsmetoder. Forordningen er en særskilt forordning, som vedrører typegodkjenningsprosedyren i henhold til europaparlamentets og rådsdirektiv 2007/46/EF om fastleggelse av en ramme for godkjenning av motorvogner og tilhenger til disse samt av systemer, komponenter og separate tekniske enheter til slike kjøretøy. Direktiv 2007/46/EF ble innlemmet i EØS-avtalen ved EØS-komiteens beslutning 6/2012. Forordning 661/2009 ble innlemmet i EØS-avtalen ved EØS-komitebeslutning 40/2012.

Forordning (EF) nr. 661/2009 opphever Rådets direktiv 76/114/EØF av 18. desember 1975 om innbyrdes tilnærming av medlemsstatenes lovgivning vedrørende skilter (fabrikasjonsplater) og foreskrevne påskrifter og disses anbringelsessted og -måte for bil og tilhenger til bil. Forordning (EU) nr. 19/2011, av 11. januar 2011 om krav til typegodkjenning av fabrikantens lovpliktige fabrikasjonsplate og av identifikasjonsnummer (VIN-nummer) til motorkjøretøy og tilhengere til disse, gjennomfører forordning 661/2009. Ved forordning (EU) nr. 19/2011 ble det tillatt for kjøretøyfabrikantene å anvende selvklebende etiketter til fremstilling av lovpliktige fabrikasjonsplater. For å lette fremstillingen av slike etiketter ved hjelp av elektronisk databehandling og utskrift er det nødvendig å tilpasse de tekniske krav til disse moderne teknikkers karakteristika. Forordning (EU) nr. 249/2012 endrer 19/2011 i overensstemmelse med dette, slik at det tillates mindre tegnhøyde på enkelte av de lovpålagte opplysningene på fabrikasjonsplaten (etiketten).

Merknader

EU-hjemmel Forordning (EU) 249/2012 endrer forordning (EU) nr. 19/2011 som gjennomfører forordning (EF) nr. 661/2009 om krav til typegodkjenning for den generelle sikkerhet av motorkjøretøy, tilhengere samt systemer, komponenter og separate tekniske enheter til slike kjøretøy. Sistnevnte forordning er truffet under henvisning til traktaten om opprettelsen av Det Europeiske Felleskap, artikkel 95. Forordning 19/2011 som endret ved forordning 249/2012 er gjennomføringsrettsakter vedtatt av Kommisjonen med hjemmel i TEUV artikkel 291.

Gjeldende norsk rett: I det norske regelverk er tekniske krav til fabrikasjonsplater regulert i forskrift om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr av 4. oktober 1994 nr. 918 (kjøretøyforskriften) § 6-4 nr. 1 og 2.

Norsk gjennomføring: Forordning 249/2012 viderefører i hovedsak tidligere krav for å tilpasses ny ordning for typegodkjenning etter rammedirektiv 2007/46/EF om fastleggelse av en ramme for godkjenning av motorvogner og tilhengere til disse, samt av systemer, komponenter og separate tekniske enheter til slike kjøretøy. Endringene i tekniske krav til fabrikasjonsplate (størrelsen på skrift) er tilpasset de krav til opplysninger som fremkommer av 2007/46/EF med endringsrettsakter. Forordningen vil på bakgrunn av det ovennevnte ikke medføre økonomiske konsekvenser for private eller for offentlige myndigheter i Norge. Det vil heller ikke medføre administrative konsekvenser utover det som må gjøres for å endre dagens forskriftstekst.

Inntil godkjenningsdirektivet (2007/46/EF med vedlegg) implementeres fullstendig i norsk regelverk, ca sommeren 2012, vil forordning 249/2012 bli tatt inn i kjøretøyforskriften § 6-3 som en

overgangsbestemmelse. Direktiv 2007/46/EF og forordning 661/2009 er notifisert til ESA som delvis implementert i samme bestemmelse.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten er vurdert av spesialutvalget for handelsforenklinger og er funnet EØS-relevant og akseptabel.

Vedlegg XIII Transport

Kapittel II Veitransport

32006L0038 Europaparlaments- og rådsdirektiv 2006/38/EF av 17. mai 2006 om endring av direktiv 1999/62/EF (Eurovignettedirektivet) om avgifter på tunge lastebiler for bruk av visse typer infrastruktur (vedlegg XIII kap II SD gr2)

Sammendrag av innhold

Implementeringsfristen for direktivet var 10. juni 2008. Direktivet er fortsatt ikke implementert i norsk rett. Direktivet er et endringsdirektiv av Eurovignettdirektiv 1999/62/EF som er implementert i norsk rett. Direktivet gjelder bompengeneinnkreving for tunge godstransportkjøretøy på TEN-T-vegnettet.

Bakgrunnen for Eurovignettdirektiv 2006/38/EF var ønsket om å regulere utviklingen av vegavgiftspolitikken i Europa. Medlemsstatenes innkreving av avgifter for bruk av infrastruktur skal harmoniseres for å sikre en enklere avvikling av den internasjonale transporten og like konkurranseforhold mellom operatører i fellesskapet. Direktivet angir minstesatser for medlemslandenes kjøretøyavgifter (kapittel II), og maksimumssatser og vilkår for bompenger og vegbruksavgifter (kapittel III). Medlemsstatene har i dag ulik praksis for innkreving av avgifter og/eller bompenger.

Hovedprinsippene i direktivet er som følger:

Takstnivået for bompenger skal gjenspeile kostnadene tungtransporten påfører samfunnet. Bompengene skal dekke kostnader til utvikling, bygging, drift og vedlikehold av infrastrukturen, jf. direktivets innledning punkt 10. Beregningen av disse kostnadene skal følge en felles kostnadsmetodikk angitt i direktivet.

Bompengetakstene kan differensieres, for eksempel etter den kjørte distansen, sted, type infrastruktur, hastighet, ulykkesrisiko, kjøretøykarakteristikk, tid på dagen og trafikk tetthet. Direktivet gir mulighet for kryssubsidiering, dvs. at for eksempel bompenger brukes til å finansiere annen infrastrukturbygging på en konkurrerende strekning med et konkurrerende transportmiddel. Dette skal kun skje unntaksvis og i økologisk sårbare områder, f.eks. fjellområder.

Fellesskapets regelverk for betaling for bruk av infrastruktur må være rettet mot virksomhet i fellesmarkedet i tråd med subsidiaritetsprinsippet. Derfor er direktivet bare rettet mot kjøretøyer med større tillatt totalvekt enn 12 tonn og har sitt virkeområde kun på hovedferdselsårene mellom og gjennom medlemslandene, det såkalte "Trans-European Transport Network" (TEN-T). Imidlertid er direktivet også bindende for alle godstransportkjøretøyer mellom 3,5 og 12 tonn dersom begge grupper er avgiftsbelagt. Med virkning fra senest 2012 skal direktivet være bindende for alle godstransportkjøretøy over 3,5 tonn. Personbiler omfattes ikke av direktivet.

De viktigste endringene i direktivet er:

I utgangspunktet gjelder direktivet for det transeuropeiske vegnettet (TEN-T). Imidlertid kan medlemsstatene:

- velge å kreve inn bompenger kun på deler av dette nettet
- kreve inn bompenger på det øvrige vegnettet, når dette skjer i tråd med Roma-traktaten, det vil si uten diskriminering (av internasjonal transport) eller annen konkurransevridning.

Rabatter må ikke overstige 13 % av ordinær takst (knyttet opp mot administrative besparelser ved bruk av brikke osv.).

Omfanget av kostnader som kan dekkes av avgiften (bompengene) er utvidet. Samtidig er man ikke nødt til å få dekket alle disse kostnadene.

Direktivet åpner for differensierte avgifter og legger opp til en obligatorisk differensiering etter utslippskategori (EURO-klasser) senest fra 2010.

Det innføres en rapporteringsplikt der medlemsstatene blir forpliktet til å rapportere til KOM om alle nye eller endrede innkrevingsordninger med rabattordninger.

Direktivet må sees i sammenheng med EFC-direktivet, som trådte i kraft 20. mai 2004, om felles automatiske bompengesystemer (EFC - Electronic Fee Collection). EFC-direktivet omhandler innføring av compatible elektroniske systemer for vegbruksavgift i EU, men gjelder kun de tekniske sidene ved innkrevingen.

Merknader

De norske vegstrekningene som i dag inngår i TEN-T er:

- E6 Svinesund (grense Sverige) - Oslo - Trondheim - Fauske - Kirkenes
- E18 Ørje (grense Sverige) - Oslo - Kristiansand
- E39 Kristiansand - Bergen - Ålesund - Trondheim
- E16 Sandvika - Bergen
- E14 Stjørdal (kryss E6) - Storlien (grense Sverige)
- E10 Nygård (kryss E6) - Bjørnfjell (grense Sverige)
- E75 Russeskaret - Utsjoki (grense Finland)
- E105 Bjørkheim - Storskog (grense Russland)
- Rv 23 Lier - Drøbak - Vassum.

I direktivets artikkel 7 punkt 9 står det at innkrevde bompenger ikke skal overstige de infrastrukturkostnadene som påløper samfunnet ved bruk av vegnettet. Disse omfatter kostnader i forbindelse med utvikling, bygging, drift og vedlikehold knyttet til det aktuelle vegnettet. Dette gir rom for å gå lenger enn dagens norske praksis. Riktignok dekkes drifts- og vedlikeholdsutgifter av vegloven § 27 men det har vært en klar norsk politikk å ikke benytte bompenger til dette formålet.

Artikkel 7 punkt 10 i direktivet angir at medlemsstatene kan differensiere bompengesatsene. Dersom differensiering ønskes, må retningslinjene i bestemmelsen følges. De vil etter direktivet omfatte kjøretøyets utslipp jf. nytt vedlegg 0, kjøretøyets skadeevne jf. nytt vedlegg IV, tidspunktet på dagen, trafikkmengde, samt vegens beliggenhet og beskaffenhet. De ansvarlige myndighetene må konkret vurdere om direktivets krav oppfylles når de eventuelt skal differensiere bompengetakstene for den aktuelle vegstrekningen. Fra 2010 skal enhver medlemsstat differensiere avgiftene i forhold til utslipp (EURO-klasser). Det kan likevel gjøres unntak fra dette kravet jf. tre opplistede forhold i litra b. Norge har ingen slik differensiering i dag, og det foreligger ingen planer om å innføre dette. Vegloven § 27 gir ikke hjemmel for en slik differensiering. Det er i tillegg relativt store tekniske utfordringer knyttet til en innføring av EURO-klasser.

§ 1, 2. punktum i forskrift om innkreving av bompenger i visse tilfeller - gjennomføring av direktiv 1999/62/EF av 11. januar 2002 må tilpasses den nye vektgrensen (kjøretøy med tillatt maksimal vekt over 3,5 tonn i stedet for 12 tonn) med virkning senest fra 2012 i henhold til det reviderte Eurovignett-direktivet. Direktivets artikkel 7b gir hjemmel til å kompensere for betalte bom- og vegbruksavgifter. Dersom denne muligheten benyttes, kan det bli behov for endringer i gjeldende avgiftsregelverk. Dette må vurderes nærmere av de ansvarlige myndigheter.

Norge har bedt om en tilpasningstekst der det bes om et unntak for rabattgrensen på maksimum 13 %. Det har blitt arbeidet aktivt fra norsk hold med å få til en løsning. Det har vært korrespondanse og flere møter med Kommisjonen både på politisk nivå og ekspertnivå.

Rapporteringsplikten i direktivets artikkel 7(4c) medfører for Norges del at rabattordninger for alle nye bompengeprojekter må innrapporteres til ESA. ESA skal kontrollere at rabattordningene er i henhold til kravene som oppstilles i denne bestemmelsen. Dette vil kunne medføre en noe lenger saksbehandlingstid for bompengeproposisjoner.

Hvert medlemsland er selv ansvarlig for at vegbruksavgiftene ikke fører til diskriminering mellom vegbrukerne, samt at ordningen er transparent, det vil si at den er åpen og kjent for brukerne. Dette kravet jf. ny artikkel 8a vil for Norges del knapt nok innebære administrative konsekvenser. Direktivet gir gjennomgående mulighet for høyere satser enn det som er vanlig i Norge. Det er imidlertid lite trolig at dette vil ha konsekvenser for den norske bompengerekravet, og det er således grunn til å tro at direktivet ikke vil ha vesentlige økonomiske konsekvenser. Det er ellers lite som tyder på at dagens bompengerekrav i Norge vil måtte endres vesentlig. Eneste punktet med klart avvik mellom direktivet og den norske modellen, er rabattsystemet, der direktivet stiller krav om maks. 13 %. På bakgrunn av det ovennevnte vil det være behov for endringer av forskrift 1995-11-24 nr 893 om innkreving av bompenger i visse tilfeller - gjennomføring av direktiv 1999/62/EF for å kunne gjennomføre direktivet i norsk rett, da særlig knyttet opp mot endring av vektgrensen, rapporteringsplikt og rabattgrensen.

Vegdirektoratet har fått i oppdrag å vurdere hvilke konkrete forskriftsendringer som vil være nødvendig som følge av direktivet. Deres foreløpige tilbakemelding er at det i tillegg til å være behov for endringer i selve forskriften og også vil være behov for en revisjon av dagens takstretningslinjer. Med unntak av behovet for forskriftsendring og av den norske rabattstrukturen anses ikke direktivet å medføre vesentlige administrative eller økonomiske konsekvenser.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten er behandlet i spesialutvalget for transport og er funnet EØS-relevant og akseptabel.

Kapittel III Transport med jernbane

32011D0274 Kommisjonsvedtak av 26. april 2011 om en teknisk spesifisering vedrørende delsystemet energi i det transeuropeiske jernbanesystemet for konvensjonelle tog (vedlegg XIII kap III SD gr2)

Sammendrag av innhold

Kommisjonsvedtak 2011/274/EU om tekniske spesifikasjoner for interoperabilitet vedrørende delsystemet energi i det transeuropeiske jernbanesystemet for konvensjonelle tog (heretter omtalt «vedtaket», «TSI energi» eller «TSIen») ble vedtatt 26. april 2011 og ble publisert i Official Journal 14. mai 2011, og trådte i kraft i EU 1. juni 2011, jf. artikkel 9.

Vedtaket omfatter en fortale, åtte artikler og selve TSIen i et vedlegg som igjen har ti vedlegg og fastsetter tekniske krav strømforsyningsanleggene for togframføring og vedlikeholdet av dette. TSIen inneholder også regler for driften av delsystemet.

Artikkel 1 slår fast at vedlegget til vedtaket utgjør TSIen.

Artikkel 2 fastsetter at TSIen gjelder for nybygging, fornyelse og oppgradering av infrastruktur.

Artikkel 3 viser til at samsvarsvurderinger i henhold til kapittel 6 i TSIen skal gjennomføres i basert på vedtak 2010/713/EC om framgangsmåter for vurdering av samsvar, bruksegnethet og EF-verifisering, fastsatt ved forskrift av SJT 30. september 2011.

Artikkel 4 gir overgangsbestemmelser for anvendelse av TSIen for ti år fra TSIen trer i kraft. TSIens pkt 6.3 setter vilkår for å utstede en samsvarserklæring for delsystemet energi selv om ikke anlegget/komponenter ikke er i samsvar med TSIens krav. Produksjon, oppgradering og fornying av anlegg/komponenter som ikke samsvarer med TSIen skal avsluttes/fullføres i løpet av overgangsperioden.

Artikkel 5 viser til at TSIens kapittel 7 angir en overgangsstrategi for full samtrafikkevne for delsystemet «energi». Art 20 i samtrafikkdiriktivet 2008/57/EC gir prinsippene for hvordan TSIen skal anvendes ved oppgradering og fornyelse av eksisterende anlegg. Medlemslandene skal innen 3 år rapportere til kommisjonen hvordan art. 20 i samtrafikkdiriktivet implementeres (anvendes) (i forhold til TSIen).

Artikkel 6 viser til de nasjonale særtilfellene som er fastsatt i kapittel 7 i TSlen, og medlems-landene skal notifikere nasjonale regler som gjelder disse særtilfellene, prose-dyrer for samsvarserklæring, samt hvilke organer som har ansvare for verifisering av samsvarserklæringer mm.

Artikkel 7 gjelder ikrafttredelse fra 1. juni 2011.

Artikkel 8 adresserer vedtaket til medlemslandene.

TSlens virkeområde er det transeuropeiske jernbanenettet (TEN-nettet), men den vil likevel gjelde for hele det nasjonale jernbanenettet i Norge, jf. samtrafikkforskriften § 7. Delsystemet energi er i samtrafikkforskriften vedlegg II punkt 2.2 definert som «elektrisitetsforsyningssystemet, herunder luftledninger og deler av utstyret for måling av elektrisitetsforbruket om bord». Vedtaket fastsetter tekniske krav til delsystemet energi (strøm-for-syning til togframføring). I tillegg til tekniske krav til utforming og funksjon, inne-hol-der TSlen bestemmelse om drift og vedlikehold av delsystemet. TSlen regulerer alle de faste like- og vekselstrømmanleggene som er nødvendig for å for-syne tog med elektrisitet til togframføring. Videre regulerer også TSlen en definisjon av samspillet mellom strømvaktaker på tog og kjøreledningssystemet, samt kvalitetskriterier for dette samspillet. TSlen skal benyttes ved nybygging, oppgradering og fornyelse av alle infrastrukturprosjekter for strømforsyning på det nasjonale jernbanenettet etter at TSlen er trådt i kraft. TSlen setter krav til alle de faste (infrastruktur-)anleggene som er nød-vendig for å forsyne tog med kjørestrom. TSlen regulerer også samspillet mellom strømvaktaker på toget og kjøreledningssystemet, samt kriterier for dimensjonering av dette samspillet, men ikke selve strømvaktaker/pantograf da denne omfattes av TSI for rullende materiell (kommisjonsvedtak 2011/291/EU (TSI LOC&PAS)).

TSlen er til dels svært detaljert og regulerer mer enn gjeldende nasjonale regler på området. TSlen har grensesnitt mot følgende andre delsystemer (TSler): a) rullende materiell (LOC & PAS), b) infrastruktur (INF) og c) styring, kontroll og signal (CCS). Grensesnittet mellom energi og de nevnte delsystemene er regulert i punkt 2.2 i TSI energi. Den detaljerte beskrivelsen av de funksjonelle og de tekniske spesifikasjonene fremgår av kapittel 4 i TSlen. Delsystemet energi består av samtrafikk-om-ponenten kjøreledningssystemet og kravene fremgår av kap. 5 i TSlen.

Gjennomføring av TSlen for infrastrukturprosjekter

Gjennomføringsstrategien fremgår av TSlens kapittel 7. Av punkt 7.1 fremgår det at den enkelte medlemsstat skal utpeke hvilke deler av del-sys-temet energi på TEN-nettet som er nødvendig for interoperabel togtrafikk (for eksempel kontaktledningsanlegg), og derfor må være i overensstemmelse med TSlens krav. I denne spesifikasjonen må medlemsstaten gjøre en totalvurdering av hele systemets (jernbanenettets) sammenheng/funksjonalitet.

For di det vil kreve store investeringer å endre/tilpasse all eksisterende infrastruktur i tråd med TSlen, er det en forutsetning at dette skal skje gradvis og TSlen gjelder kun for nyinvesteringer, oppgraderinger og fornying av infrastrukturen. Det er opp til medlems-standen å avgjøre hvilket strømforsyningssystem som skal velges, men ved avgjørelsen må det legges vekt på hvilket strømforsyningssystem som allerede eksisterer og eventuelle forbindelser til jernbanestrekninger i naboland, jf. punkt 7.2.2. TSlen tillater 4 ulike strøm-forsyningssystemer (spenning og frekvens) 25kV og 50 Hz (AC), 15 kV og 16 2/3 Hz (AC), 3 kV DC, og 1,5 kV DC. Norge bruker 15 kV og 16 2/3 Hz (det samme som Sverige, Tyskland, Sveits og Østerrike). TSlen fastsetter at kontaktledningssystemet (og tillatte tverrprofiler for tog) skal designes for å kunne brukes med minimum en av strømvaktagerprofilene – 1) 1600 mm såkalt «Europantograf» (dvs «fransk») eller 2) 1 950 mm «tysk» pantograf; Norge (og Sverige) bruker i dag 1800 mm.

I henhold til punkt 7.3 skal kravene i kapittel 4 til 6 gjelde fullt ut når det bygges nye jernbanestrekninger. Punkt 7.4 regulerer i hvilken grad TSlens krav kommer til anvendelse på eksisterende jernbanestrekninger (dvs. ved oppgradering og fornying av jernbanelinjer). § 18 i samtrafikkforskriften kommer da til anvendelse, og det må tas hensyn til gjennomføringsstrategien nevnt ovenfor.

Merknader

TSlen er utdypning av de grunnleggende kravene som er regulert i direktiv 2008/57/EF (interoperabilitetsdirektivet) som er implementert i forskrift 16. juni 2010 nr. 820 om samtrafikkvevnen i

jernbanesystemet (samtrafikkforskriften). TSIene er således nødvendige for å sikre at det oppnås samtrafikkevne i Europa.

Det er ikke identifisert vesentlige økonomiske eller administrative konsekvenser av vedtaket/TSIen. Vedtaket er EØS-relevant og akseptabelt for Norge. Vedtaket kan implementeres i norsk rett ved forskrift fastsatt av Statens jernbanetilsyn.

Sakkyndige instansers merknader

Statens jernbanetilsyn (SJT) har sendt vedtaket/TSIen til uttalelse hos relevante aktører: Jernbaneverket, CargoNet AS, NSB AS, NSB Gjøvikbanen AS, Flytoget AS, Cargolink AS og Malmtrafikk AS. I tillegg er vedtaket/TSIen sendt til Direktoratet for samfunns-sikkerhet og beredskap (DSB) mht grensesnitt mot lov om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr. SJT ba virksomhetene spesielt vurdere om innføringen av TSIen ville ha økonomiske eller administrative konsekvenser for dem. Videre ble virksomhetene bedt om å vurdere om det er behov for særlige tilpasninger for Norge, og i så fall å begrunne behovet. NSB AS, Jernbaneverket og DSB har gitt konkrete merknader til SJT.

Jernbaneverket (JBV) viser til at banestrømsforsyningen («elektrisitets-forsynings-systemet») i Norge for en stor del består av roterende frekvensomformere (fra 50 Hz til 16 2/3 Hz) som har en dynamisk karakteristikk som er unik for Norge og Sverige. Disse omformerne har i dag en gjennomsnittsalder på 50 år og videre forventet restlevetid på omlag 50 år. I Norge er det forholdsvis stor avstand mellom omformerne som også gir spesielle krav til togmateriellet. Kjøretøy som skal trafikkere i Norge og Sverige må derfor være tilpasset denne karakteristikken til de roterende omformerne. Dette forholdet er ikke regulert i TSIen (energi), men det må søkes om tilpassingstekst for dette i TSIen om lokomotiver og motorvognmateriell (Loc&Pass).

TSIens pkt 4.2.9 fastslår at strømforsyning og materiell må kunne samvirke uten inter-ferens-problemer og andre forhold som vist til i EN 50388:2005 (europeisk standard). Dette må sees i sammenheng med TSIen om rullende materiell (LOC&PAS) som pålegger eieren av materiellet å dokumentere at materiellet er kompatibelt med infrastrukturen (jf. Kommisjonsbeslutning 2011/291/EU TSI LOC&PASS pkt. 4.2.8.2.7 og pkt. 4.2.12.2). Jernbaneverket tolker dette slik at dagens strømforsyningssystem på det norske jern-bane-nettet er forenelig med TSIen og SJT støtter denne tolkningen. Det Europeiske jernbanebyrået (ERA) har avslått JBVs ønske om særtilfelle for denne omformer-karakteristikken med henvisning til at en slik kompatibilitetsstudie for det rullende materiellet likevel skal utføres og dokumenteres. Det fremgår at det er nødvendig å kontakte infrastrukturforvalter på det stedet man ønsker å trafikkere for nærmere informasjon om banestrømforsyningen. JBV arbeider med nærmere dokumentasjon av de konkrete kravene banestrømforsyningen i Norge stiller til materiellet. Jernbaneverket arbeider også med å få disse kravene tydeligere beskrevet i neste revisjon av EN 50388. Dette vil forenkle togoperatørens vurdering av om eget materiell er egnet for bruk i Norge.

Ny infrastruktur som planlegges og bygges i Norge er i all hovedsak forenelig med kravene i TSIen. NSB AS høringsuttalelse peker blant annet på at TSIens spesifikasjoner for strøm-avtaker-profil (pantograf) og kontaktkraft ikke er i henhold til de norske spesifikasjonene. TSIen spesifiserer to profiler for strømvaktaker, «den europeiske» på 1600 mm og «den tyske» på 1950 mm. «Den norske» strømvaktakeren er 1800 mm og litt smalere enn den tyske. «Den europeiske» strømvaktakeren er smal for norske kjøreledninger (den er ikke stabil i sidevind), mens «den tyske» kan være problematisk i enkelte tunneler hvor tverrprofilet i tilfelle må utvides noe. JBV har opplyst at det er flere land som har det samme problemet, blant annet Sverige. Den tyske strømvaktakeren kan benyttes på store deler av det norske elektrifiserte jern-bane-nettet, men JBV må verifisere dette pr banestrekning ift. et evt. behov for profilutvidelser i tunneler m.m. JBV mener at dette ikke vil være noe stort problem eller nevneverdig kostbart, og det er ikke behov for særtilfelle for dette forholdet.

Videre har NSB AS uttrykt en bekymring i forhold til at det eventuelt ikke kan benyttes samme strømvaktaker på alle strekninger i Norge. JBV opplyser at det ikke skal bli et problem for norske tog med dagens strømvaktaker, og at det skal være slik at «norsk» strømvaktaker alltid skal kunne benyttes på alle elektrifiserte strekninger i Norge.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) har påpekt at det er et grense-snitt mellom TSI energi og lov om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr (tilsynsloven), forskrift om

elektriske forsyningsanlegg og forskrift om sikkerhet ved arbeid i og drift av elektriske anlegg der DSB er myndighet. DSB antar at det ikke vil være nødvendig med endringer i deres regelverk, men at veiledning til forskrift om elektriske forsyningsanlegg må gjennomgås og oppdateres i forhold til henvisninger til EN-standarder som det henvises til i TSI energi.

SJT og DSB må gå igjennom grensesnittet mellom TSI energi og det regelverket som DSB forvalter, slik at ansvarsdelingen og samarbeidet mellom SJT og DSB kan gjøres tydelig.

Rettsakten har vært behandlet i Spesialutvalget for transport, som fant den EØS-relevant og akseptabel.

32011D0765 Kommisjonsvedtak 2011/765/EU av 22. november 2011 om kriterier for godkjenning av opplæringscentre for opplæring av førere, om kriterier for godkjenning av sensorer og kriterier for organisering av prøver etter europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/59/EF (vedlegg XIII kap III SD gr2)

Sammendrag av innhold

Direktiv 2007/59/EF (lokførerdirektivet, heretter direktivet) forutsetter at det utarbeides felles kriterier for godkjenning av opplæringscentre, sensorer og prøver for å vurdere førere av tog og skift i tillegg til det som fremgår av direktivet. Vedtak 2011/765/EU av 22. november 2011 om kriterier for godkjenning av opplæringscentre for opplæring av førere, om kriterier for godkjenning av sensorer og kriterier for organisering av prøver etter europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/59/EF (heretter bare vedtaket) er gitt for å gi slike felles kriterier, slik at føreropplæringen og -evalueringen blir harmonisert i EØS.

Vedtaket gjelder ifølge artikkel 1 opplæringscentre som tilbyr opplæring til førere som omhandlet i artikkel 23 i direktivet. Denne bestemmelsen er gjennomført i Norge gjennom førerforskriften § 21. Videre omfatter det sensorer som skal evaluere førere, og som skal godkjennes i henhold til artikkel 25 i direktivet. Denne bestemmelsen er gjennomført i Norge gjennom førerforskriften § 20.

Kapittel 2 omhandler opplæringscentre. Artikkel 3 stiller krav til uavhengighet hos opplæringscentrene som tilbyr opplæring til andre enn sine egne førere, mens kompetansekrav fremgår av artikkel 4. Første del av artikkel 4 gjentar flere av direktivets generelle krav om at det er nødvendig for å få godkjenning som opplæringscenter at man viser tilstrekkelig kompetanse knyttet til tekniske og operasjonelle forhold. Det må være tilstrekkelig bemannet og utstyrt for å kunne legge til rette for læring til å bli lokomotivførere. Videre stilles det mer spesifikke krav til de som søker om godkjenning:

- Det må være en effektiv selskapsstruktur som sikrer at instruktører har tilstrekkelige kvalifikasjoner og erfaring
- Det må bl.a. være tilstrekkelig bemanning og utstyr for å gjennomføre den opplæringen som tilbys
- Opplæring må gis av instruktører med gyldig førerbevis og sertifikat som dekker den opplæringen omfatter, og som har minst tre års erfaring som fører. I tilfelle instruktøren ikke har nødvendig sertifikat for strekningen eller det rullende materiellet, må en annen fører med denne sertifisering være tilstede i henhold til artikkel 4 nr. 2 bokstav e) i direktivet.
- Det må dokumenteres en metode som bl.a. viser hvordan opplæringen skal foregå og hvilke kompetanseplaner som foreligger
- Det må foreligge registreringssystemer for opplæringsaktivitetene
- Det må finnes et kvalitetssikringssystem som sikrer at opplæringen gjennomføres i henhold til kravene i direktivet
- Det må finnes kompetansestyring, fortløpende opplæring og tiltak for å ivareta instruktørens profesjonelle egenskaper
- Det må finnes prosedyrer for å sikre at informasjon knyttet til opplæringen er oppdatert
- For opplæring knyttet til infrastrukturen kan det fastsettes ytterligere kriterier nasjonalt
- Godkjenning av opplæringscentra som har med kommunikasjon og terminologi å gjøre må gis i den staten dette skal foregå

I henhold til artikkel 5 kan interne opplæringscentre i en jernbanevirksomhet godkjennes i forbindelse med at det tildeles eller fornyes sikkerhets sertifikater og sikkerhetsgodkjenninger. Artikkel 6 omhandler tilfellene der det er tatt i bruk nye strekninger eller nytt rullende materiell, og instruktøren ikke har

tilstrekkelig sertifisering etter artikkel 4. Medlemsstatene kan da gi unntak frem til instruktører er sertifisert for strekningene eller materiellet.

Kapittel 3 omhandler sensorer. Artikkel 7 stiller krav til uavhengighet og upartiskhet, mens artikkel 8 stiller kompetansekravene. Sensor må ha minst fire års erfaring som fører i løpet de siste fem årene, og ha oppdaterte kunnskaper. I tillegg må de oppfylle følgende kriterier:

- De må ha språkkunnskaper i det språket de gjennomfører prøver i
- De må ha ferdigheter og nødvendige pedagogiske evner for å gjennomføre prøver
- De må vise hvordan de kan holde sin kompetanse oppdatert
- De må ha kunnskaper om sertifiseringsreglene for førere
- Medlemsstatene kan fastsette tilleggskriterier for førere som skal gjennomføre prøver på nasjonal infrastruktur.

Kapittel 4 omhandler gjennomføring av prøver, og artikkel 9 oppstiller kriteriene for hvordan prøver skal organiseres:

- Minst en sensor eller eksaminator skal være godkjent i henhold til vedtaket
- Sensor må være sertifisert som fører hvis prøven går ut på praktisk kjøring
- Prøvene skal gjennomføres på en skikkelig måte og ha tilstrekkelig varighet for å teste de nødvendige egenskapene til føreren
- Hvis eksaminatoren også har gjennomført opplæringen, må en annen være sensor
- Oppgavene må holdes hemmelige slik at føreren ikke kjenner til spørsmål på forhånd

Artikkel 10 omhandler tilfellene der det er tatt i bruk nye strekninger eller nytt rullende materiell, og sensoren ikke har tilstrekkelig sertifisering etter artikkel 9. Medlemsstatene kan da gi unntak frem til instruktører er sertifisert for strekningene eller materiellet.

Merknader

Vedtaket er gitt med hjemmel i artikkel 23 nr. 3 bokstav b) og artikkel 25 nr. 5 i direktivet.

I påvente av at det skulle bli vedtatt felles europeiske kriterier fastsatte Statens jernbanetilsyn kriterier for valg av sensorer og prøver i vedlegg III til førerforskriften i forbindelse med gjennomføring av direktivet. Det vil for å gjennomføre vedtaket være nødvendig å gjøre tilpasninger i førerforskriften for å unngå dobbeltregulering.

Vedtaket er utarbeidet i en egen arbeidsgruppe i Det europeiske jernbanebyrået (ERA) der Statens jernbanetilsyn har vært representert.

Da det allerede stilles krav til godkjenning av sensorer og opplæringscentre etter førerforskriften, er det reelt sett få nye plikter som stilles i vedtaket. Tilsynet legger til grunn at jernbanevirksomheter som lærer opp sine egne førere fortsatt kan gjøre det uten egen godkjenning, men at kriteriene som oppstilles i kapittel 2 til 4 i vedtaket må oppfylles. Det vil derfor ikke medføre noen vesentlig økt byrde i forhold til det som gjelder i dag.

Vedtaket vil heller ikke medføre noen økt arbeidsbyrde for Statens jernbanetilsyn som godkjenningsmyndighet, da det allerede er krav til at opplæringscentre og sensorer skal være godkjent. Tilsvarende gjelder for Nasjonalt organ for kvalitet i utdanning (NOKUT), som er godkjenningsmyndighet for fagskoler.

Sakkyndige instansers merknader

Statens jernbanetilsyn har hatt vedtaket på alminnelig høring. Det har kommet inn tre hørings svar innen fristen. SJ AB har ingenting imot at vedtaket tas inn i EØS-avtalen og gjennomføres i norsk rett. Norsk jernbaneskole har avgitt en høringsuttalelse som i stor grad er positiv, og antar at det ikke vil by på større problemer å tilpasse seg kravene i vedtaket, da de i stor grad i praksis etterleves i dag. Det forutsettes da at kravene til førerkompetanse for instruktører og sensorer er rettet mot avleggelse av praktiske prøver i form av kjøring på jernbanenettet, og ikke mot den teoretiske undervisningen og teoretiske prøver. NSB AS skriver at vedtaket kan gjennomføres, men at enkelte interne rutiner og krav må justeres i henhold til kravene.

Rettsakten har vært behandlet i spesialutvalget for transport, som fant den EØS-relevant og akseptabel.

EØS-komitébeslutning om endring av tilpasningstekster til EØS-komitebeslutning om forordning europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1008/2008 av 24. september 2008 om felles regler for driften av lufttransporttjenester i Fellesskapet (vedlegg XIII kap VI SD gr2)

Sammendrag av innhold

Dette dreier seg om et tillegg (supplement) til EØS-komitébeslutningen om europaparlaments- og rådsforordning 1008/2008 om felles regler for utøvelse av flytransport i EU. Hensikten er å sikre at luftfartsselskaper hjemmehørende i et EFTA-land kan utføre trafikk mellom et EU-land og Sveits, og tilsvarende at et luftfartsselskap hjemmehørende i EU kan utføre trafikk mellom et EFTA-land og Sveits, samt at et luftfartsselskap hjemmehørende i Sveits kan utføre trafikk mellom EFTA-land og EU-land. Denne bestemmelsen vil først tre i kraft når den både er tatt inn i transportvedlegget i EØS-avtalen, i den bilaterale luftfartsavtalen mellom EU og Sveits, samt i luftfartsvedlegget i EFTA-konvensjonen. Denne forutsetningen fremgår eksplisitt av teksten i utkastet til EØS-komitébeslutning. Bestemmelsen innebærer at man fjerner begrensningene på grensekryssende trafikk for luftfartsselskaper hjemmehørende i alle land innenfor det geografiske området som omfattes av EU og alle EFTA-landene inklusiv Sveits. Dette vil gi en noe større markedsadgang for luftfartsselskapene i dette geografiske området.

Merknader

Den reviderte EFTA-konvensjonen (avtalen mellom alle de fire EFTA-statene) forutsettes å bli oppdatert med EU-lovgiving som både er tatt inn i EØS-avtalen og i den bilaterale luftfartsavtalen mellom EU og Sveits. Den bestemmelsen som her omtales supplerer denne mekanismen for så vidt angår adgang til å drive grensekryssende lufttrafikk. For så vidt angår EØS-avtalen blir tillegget tatt inn i norsk rett som et ledd i forskriften om implementering av forordning 1008/2008. For så vidt angår EFTA-konvensjonen blir tillegget tatt inn i norsk rett som et ledd i forskriften om implementering av neste vedtak om endring av EFTA-konvensjonen. Det er ikke identifisert økonomiske eller administrative konsekvenser av betydning.

Sakkyndige instansers merknader

Saken har vært behandlet i Spesialutvalget for transport sammen med forordning 1008/2008. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

RETTSAKTER SOM IKKE HAR KONSEKVENSER FOR NORSK LOVGIVNING

Vedlegg IX Finansielle tjenester

Kapittel I Forsikring

32011D0754 Kommisjonsbeslutning 754/2011/EU av 22. november 2012 om anvendelse av direktiv 2009/103/EU om ansvarsforsikring for motorvogn og kontroll av påbudet om ansvarsforsikring (vedlegg IX kap I SD gr3)

Sammendrag av innhold

Kommisjonen vedtok 22. november 2012 beslutning 754/2011/EU om anvendelse av direktiv 2009/103/EU om ansvarsforsikring for motorvogn og kontroll av påbudet om ansvarsforsikring. Avtalen av 30. mai 2002 mellom de nasjonale forsikringsbyråer i medlemsstatene i Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet og andre assosierte stater (heretter Avtalen) innebærer at de nasjonale forsikringsbyråene, i overensstemmelse med nasjonale regler om lovpliktig motorvognforsikring, forplikter seg til å behandle skadetilfeller som forekommer på landets område forvoldt av forsikrede og uforsikrede kjøretøy som er hjemmehørende i annen stat som har sluttet seg til avtalen. Bakgrunn for beslutningen er at Serbia, på samme måte som mange andre stater tidligere har gjort, har sluttet seg til Avtalen og skal inngå i den gjensidige ordningen.

Merknader

Forskrift om trafikktrygd § 1 tredje ledd nr 2 sier at som bevis for trafikktrygd godtas vognkort eller annet bevis for at motorvognen er registrert eller hjemhørende i stat hvor det nasjonale forsikringsbyrået er tilsluttet Avtalen. Dette innebærer at når nye stater slutter seg til Avtalen omfattes de av forskriftens bestemmelser, slik at det ikke er nødvendig med noen ytterligere dokumentasjon eller tilleggsforsikring.

Fordi forskrift om trafikktrygd opererer med en generell henvisning til alle Avtalens parter er det ikke nødvendig med noen endring av forskriften, utover at EØS-henvisningen må oppdateres. Beslutningen får ingen administrative eller økonomiske konsekvenser for Norge.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten anses EØS-relevant og akseptabel.

Vedlegg XI Elektronisk kommunikasjon, audiovisuelle tjenester og informasjonssamfunnstjenester

32010D0267 Kommisjonsbeslutning av 6. mai 2010 om harmoniserte tekniske vilkår for bruk av 790-862 MHz-båndet til landbaserte systemer som kan levere elektroniske kommunikasjonstjenester i EU (vedlegg XI SD gr3)

Sammendrag av innhold

Frekvensbåndet 790-862 MHz ("800 MHz-båndet") utgjør den øvre del av den digitale dividenden, frekvenser som frigjøres som følge av overgangen fra analoge til digitale sendinger i bakkenettet for fjernsynskringkasting. Kommisjonen understreket viktigheten av at 800 MHz-båndet åpnes for elektroniske kommunikasjonstjenester på en sammenhengende måte ved hjelp av harmoniserte tekniske bruksvilkår i sin meddelelse "Transforming the digital dividend into social benefits and economic growth".

Kommisjonens beslutning av 6. mai 2010 har til formål å harmonisere de tekniske vilkår for adgang til og effektiv utnyttelse av 800 MHz-båndet til jordbundne systemer som kan levere elektroniske kommunikasjonstjenester i EU.

Utpekelsen av 800 MHz-båndet vil være et viktig element i håndteringen av konvergensen mellom mobilkommunikasjon, fastnettkommunikasjon og kringkasting og avspeiler teknologisk innovasjon. Tjenester som tilbys i dette frekvensbåndet bør i hovedsak rettes mot sluttbrukeradgang til bredbåndskommunikasjon.

Kommisjonen har tidligere gitt CEPT (European Conference of the Postal and Telecommunications Administrations) i mandat å fastlegge hvilke tekniske vilkår som skal anvendes for 800 MHz-båndet. (Norge deltar aktivt i CEPT.) På denne bakgrunn utarbeidet CEPT fire rapporter (CEPT Reports 29, 30, 31 og 32) som beskriver de tekniske vilkårene for basestasjoner og terminaler som skal bruke frekvenser i 800 MHz-båndet. Slike harmoniserte tekniske vilkår, basert på optimale parametre for den mest sannsynlige bruken av frekvensbåndet, vil gi rom for store økonomiske besparelser uten vilkår om at en bestemt teknologi skal benyttes.

I CEPT Report 29 gis det veiledning om koordinering med naboland, hvilket er særlig viktig i sameksistensfasen dvs. den fasen der noen land har innført de nye tekniske vilkårene, mens andre fortsatt tillater at frekvensene benyttes til kringkasting. Det går frem av rapporten at CEPT legger til grunn at GE06-avtalen (the Final Acts of the International Telecommunication Union Regional Radiocommunication Conference for planning of the digital terrestrial broadcasting service in parts of Regions 1 and 3, in the frequency bands 174-230 MHz and 470-862 MHz) regulerer prosedyren for slike koordineringssaker mellom landene.

I CEPT Report 30 fremgår det at tekniske vilkår med minst mulig restriksjoner fastlegges ved spektrumsmasker (BEM - Block-Edge Masks) som er regulatoriske krav som tar høyde for risikoen for skadelig interferens mellom tilgrensende nett. Spektrumsmaskene er optimalisert med tanke på faste og/eller mobile kommunikasjonsnettverk som benytter FDD (Frequency-Division Duplexing) (frekvensdelt dupleksing) og/eller TDD (Time-Division Duplexing) (tidsdelt dupleksing). Bruken er dog ikke begrenset til dette. Det fremgår av Kommisjonens beslutning at det vil være mulig også å

innføre forholdsmessige, nasjonale tiltak dersom det foreligger skadelig interferens eller der det er rimelig å anta at skadelig interferens kan oppstå.

I CEPT Report 31 konkluderes det med at den foretrukne måte å få tilgang på frekvenser i 800 MHz-båndet er ved bruk av FDD, men at det vil være mulig å benytte andre metoder som beskrevet i CEPT Report 31 dersom formålet er a) å nå mål av allmenn interesse, b) å sørge for mer effektiv utnyttelse av frekvensressursene ved hjelp av en markedsbasert frekvensforvaltning, c) å sørge for mer effektiv utnyttelse av frekvensressursene ved delt frekvensbruk med eksisterende rettighetshavere i en sameksistensperiode, eller d) å unngå skadelig interferens, f.eks. ved koordinering med tredjeland (land utenfor EU og EØS).

CEPT Report 32 gir en oversikt over potensielle frekvensbånd og innovative tekniske løsninger som kan være alternativer for PMSE-applikasjoner til dagens bruk av 800 MHz-båndet. PMSE er en forkortelse for Programme Making Special Event og typiske eksempler er trådløse mikrofoner og trådløse kameraer.

Det fremgår av fortalen til Kommissjonens beslutning at den ikke står i veien for bruken av 800 MHz-båndet til formål som offentlig sikkerhet og forsvar i visse medlemsstater. Og i den utstrekning sameksistens med en radioapplikasjon ikke er behandlet i CEPT-rapportene som angitt, kan passende vilkår for delt frekvensbruk fastsettes ut fra nasjonale hensyn.

I geografiske områder der koordinering med tredjeland vil kreve at parametrene i beslutningens vedlegg vil måtte avvikes, er medlemsstatene ikke forpliktet til å gjennomføre bestemmelsene i beslutningen, men det stilles i så fall krav til notifikasjon til Kommissjonen og kunngjøring om dette.

Status

Beslutningen pålegger ikke medlemslandene å stille 800 MHz-båndet til rådighet for elektroniske kommunikasjonstjenester, men dersom en stat ønsker å gjøre dette skal beslutningens tekniske harmoniserte regler legges til grunn. Tidsfrist for når medlemsstatene eventuelt må åpne bruken av 800 MHz-båndet til systemer som kan levere elektroniske kommunikasjonstjenester vil bli gjort av Parlamentet og Rådet etter forslag fra Kommissjonen.

I denne sammenheng er det verdt å merke seg Kommissjonens forslag av 20. september 2010 om det første Radio Spectrum Policy Programme (RSPP) der det er uttalt at medlemslandene innen 1. januar 2013 skal gjøre 800 MHz-båndet tilgjengelig for elektronisk kommunikasjon i overensstemmelse med EUs beslutning om harmoniserte tekniske regler (2010/267/EU).

Merknader

Beslutningen er viktig for å sikre en velutviklet bredbåndsinfrastruktur med høy kapasitet som vil være nødvendig for å legge til rette for et konkurransedyktig næringsliv. Beslutningen vil også være viktig for å hindre at det oppstår skiller mellom tjenestetilbudet i distriktene og sentrale strøk når det innføres nye kommunikasjonsløsninger.

Regjeringen kunngjorde i september 2009 at frekvensbåndet 790-862 MHz skal benyttes til moderne mobilkommunikasjonstjenester og mobilt bredbånd i hele landet. Frekvensene skal tildeles ved auksjon i 2011. 800 MHz-båndet er spesielt attraktivt for mobilkommunikasjon på grunn av beliggenheten mellom 200 MHz og 1000 MHz i frekvensspekteret, et område som anses for å være "indrefiletet" av frekvenser for mobilteknologi som er tilgjengelig i dag. Gjennom denne tildelingen håper man på å oppnå et tilbud om gode og rimelige mobile bredbåndstjenester til hele befolkningen. Samferdselsdepartementet er således i gang med, i samarbeid med Post- og teletilsynet, å utarbeide det nødvendige grunnlaget for den forestående auksjonen. Et høringsnotat skal i denne forbindelse sendes ut. Aktørene og andre interesserte vil kunne komme med sine innspill på de løsninger som der foreslås, og som skal være i tråd med Kommissjonens beslutning av 6. mai 2010.

Beslutningen er sentral i oppfølgingen av EUs generelle frekvenspolitikk, jf. frekvenspolitikkbeslutningen. Det tilrådes at beslutningen tas inn i EØS-avtalen vedlegg XI uten at dette medfører behov for norsk tilpasningstekst.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten har vært behandlet i Spesialutvalget for kommunikasjoner, der Samferdselsdepartementet, Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet, Kulturdepartementet, Finansdepartementet, Utenriksdepartementet, Justisdepartementet, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet og Nærings- og handelsdepartementet er representert. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

Vedlegg XIII Transport

Kapittel VI Sivil luftfart

32012R0295 Kommisjonens gjennomføringsforordning nr. 295/2012 av 3. april 2012 (vedlegg XIII kap VI SD gr3)

Sammendrag av innhold

Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 2111/2005 om opprettelsen av en fellesskapsliste over luftfartsselskaper som er underlagt driftsforbud i Felleskapet og plikten luftfartsselskapet har til å gi passasjerer informasjon om identiteten til utførende luftfartsselskap, inneholder de grunnleggende regler om opprettelsen av fellesskapslisten. Herunder hvordan denne skal ajourføres, hvilke midlertidige tiltak medlemsstatene kan ta og når ekstraordinære tiltak kan benyttes. Forordningen gir også regler om hvordan passasjerer skal informeres om identiteten til det utførende luftfartsselskapet. Kommisjonsforordning (EF) nr. 473/2006 gir utfyllende regler til europaparlamentets- og rådsforordning (EF) nr 2111/2005, kapittel II. Kommisjonsforordningen angir prosedyrer for hvordan oppdatering av listen skal skje. Videre beskrives hvordan de involverte myndigheter for selskapet skal involveres i prosessen, hvordan operatøren har rett til å forsvare seg og hvordan medlemsstatene skal notifisere Kommisjonen ved innføringen av et driftsforbud.

Kommisjonsforordningen (EF) nr 474/2006 inneholder den første listen over selskaper med driftsforbud og er på samme måte som forordning (EF) nr 473/2006 hjemlet i forordning (EF) 2111/2005. Forordning (EF) 474/2006 er senere endret (oppdatert) gjennom følgende kommisjonsforordninger: 910/2006, 1543/2006, 235/2007, 787/2007, 1043/2007, 1400/2007, 331/2008, 715/2008, 1131/2008, 298/2009, 619/2009, 1144/2009, 273/2010, 590/2010, 791/2010, 1071/2010, 390/2011, 1197/2011 og 295/2012

Kommisjonsforordning (EF) nr 295/2012 er den nittende oppdatering av listen og oppdateringen har skjedd etter de ordinære prosedyrer beskrevet i hovedforordning 2111/2005 og gjennomføringsforordning 473/2006.

Safety list består av to annekser. Annex A gir en oversikt over flyselskaper som gis et totalforbud mot å benytte medlemslandenes luftrom og flyplasser. Annex B gir en oversikt over selskaper som med gitte restriksjoner kan benytte luftrom og flyplasser i medlemslandene. Når kortform for forskriften benyttes skal betegnelsen "Safety list" brukes. Den siste oppdateringen ble vedtatt av Air Safety Committee (ASC) i møte den 20. til 22. mars 2012.

Alle operatører som er sertifisert i Democratic Republic of Congo, Equatorial Guine, Islamic Republic of Mauritania, Republic of the Philippines er på sikkerhetslistens Annex A. De nevnte land har alle sertifisert nye operatører med AOC, alle nysertifiserte selskaper fra disse landene er tatt inn på Annex A.

De operatørene som i denne oppdatering er fjernet fra Annex A er for det første selskaper hvor Luftfartsmyndighetene i Equatorial Guinea og Islamic Republic of Mauritania har fratatt operatørene deres AOC.

Videre har Air Safety Committee satt fokus på operatører fra Sør Amerika. De har innledet samarbeid med flere av luftfartsmyndighetene for å søke å forbedre flysikkerheten. I denne oppdatering er Conviasa fra Venezuela innført på listens Annex A.

Det er ingen endringer på listens Annex B.

Merknader

Det følger av EØS-komiteens beslutning 145/2007 at Norge er forpliktet til å innta endringer i svartelisten 474/2006 i norsk rett samtidig med Fellesskapet. Forordning inneholder ingen endringer som gjør det aktuelt å benytte reservasjonsbestemmelsen i punkt (b) i tilpasningsteksten til forordningen 2111/2005.

Forordning 295/2012 ble gjennomført i nasjonal rett ved forskrift av 16. april 2012 nr. 312 om endring i forskrift om flyselskaper som er underlagt driftsforbud og om plikt til å informere passasjerene om identiteten til det flyselskap som skal utføre en flyreise.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten er vurdert av Luftfartstilsynet og er funnet EØS-relevant og akseptabel. Samferdselsdepartementet tilslutter seg dette.

32010R00072 EØS-komiteebeslutning om endring av tilpasningstekst til kommisjonsforordning (EU) nr. 72/2010 av 26. januar 2010 om fastsetting av fremgangsmåter for utføring av Kommisjonens inspeksjoner på området for luftfartssikkerhet (vedlegg XIII kap VI SD gr3)

Sammendrag av innhold

Da Kommisjonsforordning (EF) nr. 1486/2003 av 22. august 2003 ble inntatt i EØS-avtalen, ble det inntatt en tilpasningstekst som innebar at EU-kommisjonens og EFTAs overvåkingsorgan (ESA) kunne benytte seg av nasjonale inspektører i forbindelse med sine respektive inspeksjoner. Videre sikret tilpasningsteksten at EU-kommisjonen og ESA kunne invitere hverandre som observatører.

En slik tilpasningstekst ble ikke tatt inn da forordning (EF) nr. 1486/2003 ble erstattet av forordning (EU) nr. 72/2010. Det er imidlertid fortsatt behov for et samarbeid mellom EU og EFTA, særlig med tanke på å sikre en lik praktisering av EU-regelverket. Det er på denne bakgrunn at EFTA-statene foreslår at en tilpasningstekst identisk med den som gjaldt forordning (EU) nr. 1486/2003 er inntatt i kapittel XIII i EØS-avtalen.

Merknader

Endringen av tilpasningsteksten innebærer ingen forskriftsendring. Endringen innebærer ingen økonomiske eller administrative konsekvenser, da det er en videreføring av den ordning som ble etablert ved forordning (EF) nr. 1486/2003.

Sakkyndig instansers merknader

Luftfartstilsynet tilrår deltakelse i beslutningen. Samferdselsdepartementet tilslutter seg dette.